

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

**Συγκριτική παρουσίαση και ανάλυση των
χρηματοοικονομικών καταστάσεων δύο εταιριών
δύλισης πετρελαίου:**

**Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διωλιστήρια Κορίνθου Α.Ε.
και Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.**

(Comparative analysis and presentation of financial statements two
companies refined oil:

Motor Oil (Hellas) Corinth Refineries SA
Hellenic Petroleum S.A.)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Εισηγήτριες: Πετυχάκη Χριστίνα του Γεωργίου, Α.Μ. **12392**
Γεωργιοπούλου Μαρίνα-Ελένη του Φωτίου, Α.Μ. **12557**

Επιβλέπων: Ροδοσθένους Μαρία, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

**Έτος
2012**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΟΡΩΝ

2. ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗΝ Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε. ΚΑΙ ΤΗΝ Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.

2.1 Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε.

2.1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	18 - 19
2.1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	19 - 22
2.1.3 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΔΙΥΛΙΣΗΣ.....	22 - 24
2.1.4 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΤΗΣ Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε.	24 - 29
2.1.5 ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ.....	29 - 30

2.2 Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.

2.2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	30 - 31
2.2.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΔΙΥΛΙΣΗΣ.....	31 - 34
2.2.3 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΤΗΣ Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.	34 - 36
2.2.4 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.....	36 - 37

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε.

3.1 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ: ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

3.1.1 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ.....	40 - 41
3.1.2 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ.....	42 - 43
3.1.3 ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑΣ.....	43 - 44

3.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ 7

3.2.1 ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 7 « ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ » - ΑΝΑΛΥΣΗ

3.2.1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΕΝΕΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.....	44 - 45
3.2.1.2 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.....	45 - 47
3.2.1.3 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	47 - 48
3.2.1.4 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ.....	48 - 52
3.2.1.5. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ.....	52 - 58

3.2.2 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ Μοτορ Οίλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε. ....59 - 60

4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.

4.1 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. ....62 - 63

4.2 ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. ....64 - 65

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....66

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

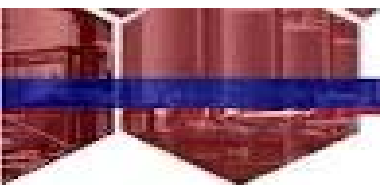
Εισαγωγική ενότητα

Η πρώτη ιστορική αναφορά στο πετρέλαιο έγινε από τον Ηρόδοτο. Σύμφωνα με τον αρχαίο Έλληνα ιστορικό, άσφαλτος χρησιμοποιούνταν για την κατασκευή των τοίχων της Βαβυλώνας. Το ορυκτό αυτό καύσιμο είχε και ιατρικές χρήσεις στην περιοχή. Οι πρώτες πετρελαιοπηγές τοποθετούνται στην Κίνα όπου με χρήση τρυπανιών από μπαμπού έφταναν σε βάθος ως και τα 244 μέτρα. Κατά τον έβδομο αιώνα το πετρέλαιο αναφέρεται στην Ανατολική Ασία και ως καιόμενο ύδωρ.

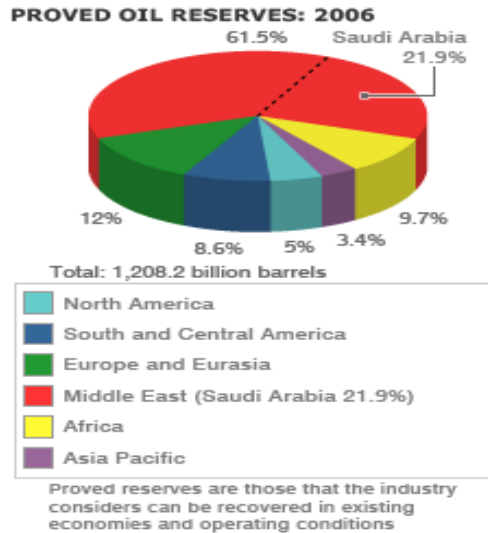
Η σύγχρονη ιστορία του πετρελαίου ξεκινά με την ανακάλυψη της διαδικασίας παραγωγής κηροζίνης από άνθρακα από τον Καναδό Abraham Pineo Gesner. Η κηροζίνη είχε καλύτερη καύση από τον άνθρακα και ήταν και πιο φθηνή. Η διαδικασία αυτή εξελίχθηκε από τον Πολωνό – Αρμένιο Ignacy Lukasiewicz ο οποίος την εφάρμοσε στο πετρέλαιο το 1852. Στην Πολωνία και στην περιοχή του Krosno δημιουργήθηκε το πρώτο ορυχείο πετρελαίου από τον ίδιο. Η πρώτη εμπορικής χρήσης πετρελαιοπηγή του σύγχρονου κόσμου δημιουργήθηκε στον Καναδά από τον James Miller Williams.

Παρατηρώντας τις εικόνες που ακολουθούν (ενδεικτικά από την χρονιά 2006 έως και 2008) από τη βιομηχανία, παρατηρούμε το πως διαφέρει σε όλο τον κόσμο η αλληλουχία των αποθεμάτων, της κατανάλωσης και του εμπορίου.

Η Μέση Ανατολή παραμένει ο μεγαλύτερος πρωταγωνιστής σε πετρέλαιο. Η περιοχή επισκιάζει τον υπόλοιπο κόσμο, όταν πρόκειται για τα αποθεματικά, εξασφαλίζοντας την εξέχουσα θέση της στην παγκόσμια πολιτική σκηνή. Η Σαουδική Αραβία κατέχει μόνο το 21,9% των αποδεδειγμένων αποθεμάτων του κόσμου, ενώ η Βόρεια Θάλασσα και ο Καναδάς έχουν ακόμα σημαντικά αποθέματα. Κανείς δεν ξέρει για πόσο καιρό ακόμα θα διαρκέσουν τα αποθέματα πετρελαίου ανά τον κόσμο, αλλά ακόμη και η βιομηχανία

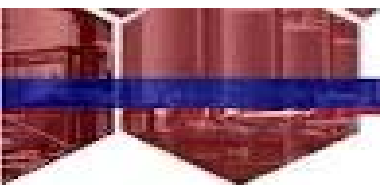
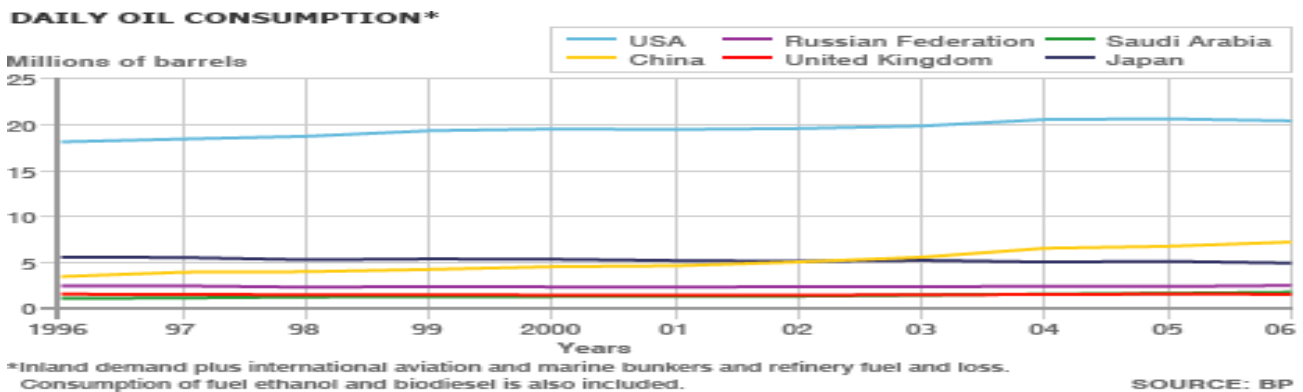

πετρελαίου υποψιάζεται ότι η κορύφωση αυτών πλησιάζει τώρα. Λέει ότι έχει 40 χρόνια

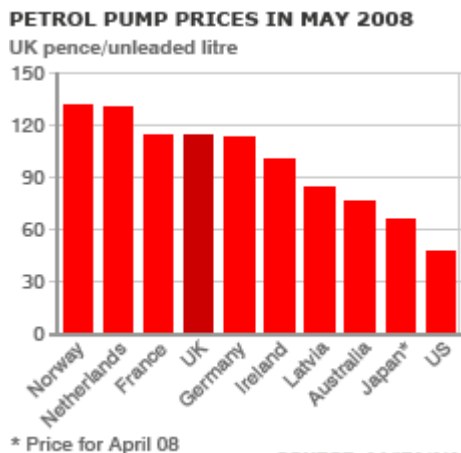

βεβαιωμένα αποθέματα αυτή τη στιγμή, αλλά το ίδιο υποστήριξε και πριν από 30 χρόνια. Εκτιμάται ότι έχει πράγματι ήδη αυξηθεί τα τελευταία χρόνια, η παραγωγή έχει μειωθεί και η διακοπή της κατανάλωσης σίγουρα θα παρατείνει τη ζωή του μαύρου χρυσού, του πετρελαίου.

Η ζήτηση είναι στο πιο υψηλό επίπεδο όλων των εποχών, η οποία τροφοδοτείται από τη συνεχιζόμενη οικονομική ανάπτυξη των οικονομιών της Κίνας και της Ινδίας. Η Κίνα ξεπέρασε την Ιαπωνία ως η δεύτερη μεγαλύτερη χώρα κατανάλωσης στον κόσμο του πετρελαίου το 2003 και κλείνει σχετικά με τις ΗΠΑ, με τη ζήτηση για πετρέλαιο να αυξάνεται με ρυθμό περίπου 15% ετησίως.

Η Δυτική Ευρώπη και η Ιαπωνία εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές πετρελαίου καθώς η παραγωγή αδυνατεί να καλύψει την τεράστια εγχώρια ζήτηση. Το αέριο που καταβροχθίζουν οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής είναι ο μεγαλύτερος κατά κεφαλήν καταναλωτής πετρελαίου στον κόσμο, αλλά η παραγωγικότητά της καλύπτει πολλές από τις απαιτήσεις που έχει η ίδια. Οι παραγωγοί στη Μέση Ανατολή, όπου το πετρέλαιο κοστίζει τόσο λίγο, είναι επίσης πολύ μεγάλοι χρήστες. Επισημαίνεται ότι οι φτωχότερες χώρες καταναλώνουν πολύ μικρότερο αριθμό πετρελαίου κατά κεφαλήν, Η Μέση Ανατολή είναι ο μεγαλύτερος παραγωγός πετρελαίου και παρέχει επί του παρόντος σχεδόν το ένα τρίτο του συνόλου του κόσμου. Η Ευρώπη και η Ευρασία (κυρίως η Ρωσία και το Ηνωμένο Βασίλειο) και η Βόρεια Αμερική είναι επίσης από τους πιο μεγάλους παραγωγούς. Η διαφορά είναι, σχεδόν όλο το πετρέλαιο της Μέσης Ανατολής είναι για εξαγωγή, ενώ η Ευρώπη και οι ΗΠΑ δεν παράγουν αρκετά για να καλύψουν τις δικές τους

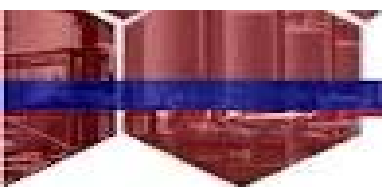
ανάγκες. Ραβδόγραμμα εμφανίζει τιμές της αντλίας βενζίνης. Ασθενέστερο είναι το δολάριο οδηγώντας τις τιμές του πετρελαίου, καθώς οι επενδυτές έχουν χρησιμοποιήσει το εμπόρευμα πετρελαίου ως εναλλακτική λύση για την εκμετάλλευση της διατήρησης του νομίσματός αυτού. Οι τιμές του πετρελαίου σχεδόν διπλασιάστηκαν σε αξία κατά το 2007, αλλά οι τιμές δεν έχουν ακόμη καταλήξει σε υψηλό ρεκόρ, αν ο πληθωρισμός λαμβάνεται υπόψη. Ρύθμιση για τον πληθωρισμό, η μέγιστη ρεκόρ ΗΠΑ φως αργού των 101,70 δολαρίων ήρθε το 1980 με φόντο τον πόλεμο μεταξύ

Ιράκ και Ιράν. Ενδεικτικά επισυνάπτουμε μία λίστα με τις δέκα μεγαλύτερες εταιρίες ανά την παγκόσμια αγορά πετρελαίου:

Rank by 2007 Oil Equivalent Reserves	Company	Worldwide Liquids Reserves, Million Barrels	Worldwide Natural Gas Reserves, Billion Cubic Feet	Total Reserves in Oil Equivalent Barrels, Million Barrels
1	Saudi Arabian Oil Company (Saudi Arabia)	259,900	253,800	303,285
2	National Iranian Oil Company (Iran)	138,400	948,200	300,485
3	Qatar General Petroleum Corporation (Qatar)	15,207	905,300	169,959
4	Iraq National Oil Company (Iraq)	115,000	119,940	134,135
5	Petroleos de Venezuela S.A. (Venezuela)	99,377	170,920	128,594
6	Abu Dhabi National Oil Company (UAE)	92,200	198,500	126,132
7	Kuwait Petroleum Corporation (Kuwait)	101,500	55,515	110,990
8	Nigerian National Petroleum Corporation (Nigeria)	36,220	183,990	67,671
9	National Oil Company (Libya)	41,464	50,100	50,028
10	Sonatrach (Algeria)	12,200	159,000	39,379

Όσον αφορά την εγχώρια αγορά πετρελαίου, η οποία και θα μας απασχολήσει, στην Ελλάδα δεσπόζουσες θέσεις κατέχουν οι εταιρίες Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε. και η εταιρία Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.. Στόχος της παρούσας εργασίας είναι να ερευνήσουμε, να βρούμε και να αποτυπώσουμε την πορεία αυτών των δύο εταιριών στον κλάδο τους και να βγάλουμε συμπεράσματα όσον αφορά την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, την κερδοφορία τους τα τελευταία πέντε (5) έτη.

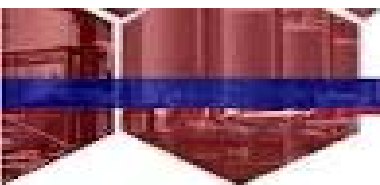

Σκοπός; Η άμεση σύγκριση των δύο αυτών εταιριών διύλισης πετρελαίου στην Ελλάδα, με ημερομηνίες ίδρυσης και εισαγωγής τους στο χρηματιστήριο κοντινές η μία με της άλλης με απόκλιση μόλις τρία (3) και τρία (3) έτη αντίστοιχα. Ποια μπόρεσε να υιοθετήσει την μεγαλύτερη εξέλιξη και ποια θεωρείται έμπρακτα πλέον η ασφαλέστερη επιλογή για έναν επενδυτή;

Στο πρώτο (1^ο) κεφάλαιο θα σας παρουσιάσουμε την ιστορία του «μαύρου χρυσού», τον ρόλο του πετρελαίου σε διεθνές επίπεδο, πως αυτό αποτέλεσε αντικείμενο ενασχόλησης για όλες τις χώρες παγκοσμίως και το πως εξελίχτηκε ο ρόλος του μέσα απ' αυτές.

Ύστερα στο κεφάλαιο που θα ακολουθήσει (2^ο κεφάλαιο) θα γίνει η γνωριμία με τις εταιρίες μας, την Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε. και την εταιρία Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.. Θα δοθεί μία πλήρης εικόνα των ρόλων, των σκοπών, των στόχων και των δυνατοτήτων τους προκειμένου να υιοθετήσουμε μία ολοκληρωμένη άποψη για την θέση τους στον χώρο της διύλισης.

Στη συνέχεια της εργασίας και στα επόμενα δύο κεφάλαια (3^ο και 4^ο κεφάλαιο) θα ξεχωρίσουμε πλέον τις εταιρίες αυτές και θα αναλύσουμε τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις τους προκειμένου να μπορέσουμε μέσω αριθμών πλέον να συγκρίνουμε και να βγάλουμε τα συμπεράσματά μας.

1.Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΣΥΝΟΡΩΝ

Θα ήταν περιττό να αναφερθούμε στο πετρέλαιο χωρίς να πούμε δυο λόγια για την σύνθεση του και το πώς δημιουργήθηκε! αρχικά λοιπόν πρέπει να πούμε ότι είναι γενικά αποδεκτό ότι το πετρέλαιο δημιουργήθηκε με την αποσύνθεση θαλάσσιων, κυρίως, ζώων και φυτών, που θάφτηκαν κάτω από διαδοχικές στιβάδες λάσπης, πριν από 400 - 500 εκατομ. χρόνια. Η αρχική προϋπόθεση για μια τέτοια γένεση πετρελαίου είναι μια ρηχή θάλασσα (όπως είναι ο Κόλπος του Μεξικού), με νερά πλούσια σε ζώα και φυτά. Η δεύτερη προϋπόθεση είναι ότι πεθαίνοντας οι οργανισμοί, βουλιάζουν στο βυθό και θάβονται σε λάσπη ποταμών (όπως του Μισισσιπή). Το οξυγόνο στο βυθό πρέπει να είναι περιορισμένο ώστε η αποσύνθεση των οργανισμών να είναι αργή. Με την πάροδο του χρόνου λάσπη και πηλός κάθονται πάνω σ' αυτές τις αποθέσεις, δημιουργώντας τεράστιες πιέσεις. Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες χημικές διεργασίες, πιθανόν ανεξάρτητες από βακτηριακή δράση, μετατρέπουν τους οργανισμούς σε πετρέλαιο και αέριο.

Αυτή η θεωρία στηρίζεται βασικά σε ορισμένες ουσίες που βρίσκονται στο πετρέλαιο όπως είναι το ιώδιο και οι πορφυρίνες. Οι τελευταίες βρίσκονται σε σημαντικές ποσότητες στο πετρέλαιο είναι προϊόντα της χλωροφύλλης και της αμίνης και στους 250 οC καταστρέφονται. Αυτό σημαίνει ότι το πετρέλαιο σχηματίστηκε σε χαμηλότερες θερμοκρασίες.

Τώρα πια έχουμε καταλήξει ότι το πετρέλαιο είναι ορυκτό που αποτελεί κυρίως μείγμα υδρογονανθράκων και άλλων οργανικών ενώσεων φυσικής προέλευσης. Στην υγρή του μορφή είναι ελαιώδες και εύφλεκτο, έχει χαρακτηριστική οσμή, είναι αδιάλυτο στο νερό και ελαφρύτερο από αυτό. Η ακριβής του σύσταση παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία, ανάλογα με την περιοχή άντλησής του, ενώ συχνά στις υπόγειες κοιλότητες που βρίσκονται τα κοιτάσματά του συναντάτε και φυσικό αέριο. Τα κύρια συστατικά του είναι αλκάνια (παραφίνες), κυκλοεξάνια (ναφθένια) και αρωματικοί υδρογονάνθρακες και σε μικρότερες ποσότητες οξυγονούχες, αζωτούχες και θειούχες ενώσεις. Το πετρέλαιο

αποτελεί το σημαντικότερο ορυκτό για την παγκόσμια οικονομία, καθώς αποτελεί την κύρια πρωτογενή πηγή ενέργειας και την πρώτη ύλη από την οποία παράγεται ένας τεράστιος αριθμός προϊόντων (πλαστικά, φάρμακα, καλλυντικά, απορρυπαντικά, φιλμ, μαγνητοταινίες, εκρηκτικά κ.λπ.).

Η λέξη πετρέλαιο προέρχεται από την Ελληνική λέξη πέτρα και από την λατινική oleum που σημαίνει “ λάδι “ και χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά από τον Γερμανό ορυκτολόγο Agricola, το 1556.

Ιστορικά οι πρώτες αναφορές στο πετρέλαιο γίνονται από αρχαίους συγγραφείς ως διαρροές πετρελαίου από ρωγμές πετρελαιοφόρων στρωμάτων μικρού βάθους, στις τότε χώρες της Μεσογείου , της Μικράς Ασίας και της Άπω Ανατολής.

Ειδικότερα τον πέμπτο αιώνα π.Χ. σύμφωνα με γραπτά του Ηρόδοτου και άλλων συγγραφέων όπως ο Πλούταρχος, ο Πλίνιος ο πρεσβύτερος, και ο Μάρκος ο Βιτρούβιος, διαρροές πετρελαίου είχαν σημειωθεί σε διάφορες περιοχές των Ινδιών, της Περσίας, των νήσων της Μεσογείου, της Μαλαισίας, της Κίνας και άλλων χωρών.

Αρχαίοι Έλληνες συγγραφείς οι οποίοι περιέγραψαν την εκστρατεία του Μεγάλου Αλεξάνδρου τον τέταρτο αιώνα π.Χ. αναφέρουν πηγές πετρελαίου στις νότιες ακτές της Κασπίας Θάλασσας και στις όχθες του ποταμού Όχου.

Όταν ο Αλέξανδρος οδήγησε το στράτευμα στην Ζηρκωνία στην νοτιά ακτή της Κασπίας Θάλασσας στρατοπέδευσε στο Ζαρακατ (σημερινό Αστεραμπαντ του Ιράν). Τη νύχτα η σκηνή του Αλεξάνδρου φωτιζόταν από κάποιες πρωτόγνωρες λυχνίες ασυνήθιστες και άγνωστες μέχρι τότε οι οποίες έβγαζαν ένα πολύ λαμπερό φως. ο Αλέξανδρος ενδιαφέρθηκε για τον τρόπο λειτουργίας των λυχνιών αυτών και διαπίστωσε ότι λειτουργούσαν με ένα κίτρινο υγρό το οποίο έρεε μέσα από ένα φυτίλι το οποίο πέρναγε μέσα από ένα σωλήνα και αυτό όταν καιγόταν έβγαζε μια πολύ λαμπερή φλόγα.

Οι ιθαγενείς ονόμαζαν αυτές τις λυχνίες σирак (chirak) και το υγρό το οποίο καιόμενο έβγαζε αυτή την λαμπρή φλόγα ναφθα (naphatha) λέξη που σημαίνει « υγρό

που διαρρέει από τη γη ». το υγρό αυτό ανέβλυζε τότε από μια πηγή που βρισκόταν στην δυτική ακτή της Κασπίας θάλασσας.

Ακόμα ο Ιπποκράτης ο αρχαίος Έλληνας ιατρός και φιλόσοφος, ο οποίος θεωρείται πατέρας και θεμελιωτής της ιατρικής επιστήμης, περιέγραψε στις διασωθείσες εργασίες του πολλές ιατρικές συνταγές για παρασκευάσματα τα οποία είχαν ως ένα εκ των δραστικών συστατικών τους το πετρέλαιο. Επίσης σε διάφορα ιατρικά κείμενα του αναφέρει τη χρήση του πετρελαίου στην ιατρική ως καθαρτικό, υγρό για εντριβές και απολυμαντικό.

Οι Κινέζοι έκαναν την πρώτη γεώτρηση το 347μ.χ και έβγαλαν πετρέλαιο από ένα πηγάδι 240m και το ονόμασαν 'σι γιού' δηλ. «λάδι της πέτρας».

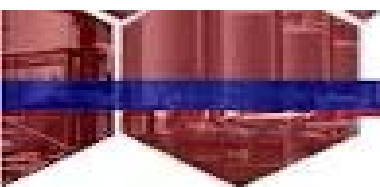
Μια άλλη σημαντική αναφορά στο πετρέλαιο γίνεται στη Βίβλο, όπου αναφέρεται ότι ο Νώε πραγματοποίησε επάλειψη της Κιβωτού πριν από τον κατακλυσμό με κάποιο υλικό ασφαλτικής σύστασης.

Στους πρώτους Χριστιανικούς χρόνους, οι Άραβες και οι Πέρσες ενδιαφέρθηκαν για το αργό πετρέλαιο και τη διύλιση του σε φωτιστικό πετρέλαιο.

Η σύγχρονη ιστορία της εξαγωγής του πετρελαίου αρχίζει στις αρχές του 19ου αιώνα από το 1852 όπου ο γεωλόγος-γιατρός και Καναδός στην καταγωγή Abraham Gessner ανακαλύπτει το φωτιστικό πετρέλαιο που παραγότανε από αργό πετρέλαιο. Το 1855 ο Benjamin Silliman , χημικός έφτιαξε μια μέθοδο και καθαρίζοντας ακόμα παραπάνω το πετρέλαιο με θειικό οξύ, το αξιοποίησε περισσότερο.

Η αύξηση της ζήτησης επέκτεινε την μεθόδευση και την αναζήτηση του πετρελαίου μέσω γεωτρήσεων που μέχρι τότε ήταν για το νερό. Η μεγάλη ζήτηση επέφερε και καινούργιες μεθόδους για μεγαλύτερες ποσότητες. Έτσι ένας εισπράκτορας ο Edwin Drake, που τον χρηματοδοτούσε ο βιομήχανος George Bissell, μετά από δύο χρόνια

ερευνών το 1859 και σε βάθος 21m, κατόρθωσε να ανακαλύψει κοίτασμα πετρελαίου στην Titusville πόλη της Pennsylvania που αργότερα θα μετατραπεί σε γη των γεωτρήσεων και του πετρελαίου.

Το 1865 ένας νέος που ονομαζόταν John Rockefeller(1839-1937), θα άφηνε το όνομα του στην ιστορία αγοράζοντας ένα διυλιστήριο στην Pennsylvania για το ποσό των 72.000 \$. Με τον Henry Flager ίδρυσαν την Standard oil Company και έλεγχαν το 90% της Αμερικάνικης αγοράς.

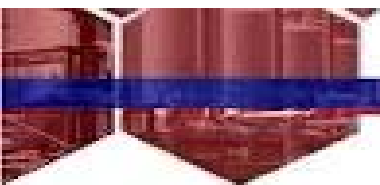
Στην Ευρώπη το πετρέλαιο ερχόταν από την Αμερική και έτσι ιδρύθηκαν από τον Marcus Samuel η Shell στο Λονδίνο. Η αχιβάδα στο σήμα της προέκυψε από την αδυναμία που είχε ο πατέρας τους στις αχιβάδες. Οι αδερφοί Nobel και ο A.Rothchild ίδρυσαν διυλιστήρια στο Μπακού και η Royal Dutch Company στην Ινδονησία.

Η αρχική ευφορία από την ζήτηση μετριάστηκε αφού το ηλεκτρικό πήρε την θέση του φωτιστικού πετρελαίου και έτσι η ζήτηση μειώθηκε κατακόρυφα.

Για λίγο καιρό όμως, αφού η ανακάλυψη του αυτοκινήτου και η γρήγορη εξάπλωση της άμαξας χωρίς άλογα (αυτοκίνητο) έδωσε φτερά στις εξαγωγές.

Το 1901 η Ευρωπαϊκή εταιρία Shell αγοράζει την Standard oil Company και πυροδοτεί μεγάλες αντιδράσεις με απεργίες σε όλη την Αμερική με το σύνθημα ' έξω οι ξένοι, τα πετρέλαια των Αμερικάνων στους Αμερικάνους' που την εξαναγκάζουν να παραχωρήσει δικαιώματα στην Gulf oil Corporation. Έτσι η Standard oil Company ελέγχει το 60% της αγοράς στο τέλος του αιώνα από το 90% αρχικά.

Ο John Rockefeller κατηγορήθηκε πολλές φορές για διαπλοκές, δωροδοκίες και άλλα αδικήματα που αφορούσαν κρατικούς και άλλους παράγοντες αλλά δεν καταδικάστηκε ποτέ. Στα γεράματα του και με μια μυθική περιουσία ίδρυσε την Rockefeller Foundation με περιουσία 500 εκατ. \$. Η περιουσία του ιδρύματος στις αρχές του αιώνα ανερχόταν σε 2 δις \$. Σκοπός του ιδρύματος ήταν η χρηματοδότηση επιστημονικών, ερευνητικών και κοινωνικών έργων σε πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα.

Στην αρχή το πετρέλαιο το μετέφεραν με βαρέλια που τα φόρτωναν σε διαμορφωμένες άμαξες και μεταφερότανε με άλογα. Έτσι προήλθε και η μετρητική μονάδα του πετρελαίου το 'βαρέλι'. Μετά δημιουργήθηκαν ξύλινοι αγωγοί και αντικατέστησαν τις άμαξες.

Ο πρώτος αγωγός πετρελαίου κατασκευάστηκε το 1861 στην Πενσυλβάνια των Η.Π.Α και ήταν ξύλινος με μήκος 8 Km, ενώ στην ίδια περιοχή τέσσερα χρόνια μετά κατασκευάστηκε ο πρώτος σιδερένιος αγωγός. Το 1875 κατασκευάστηκε ο μεγαλύτερος αγωγός της εποχής και μετέφερε πετρέλαιο από το Carbon Center της Πενσυλβάνια στο Pitchonrg και είχε μήκος 65 Km και άρχισε να τροφοδοτεί διυλιστήριο στην περιοχή.

Στην Ευρώπη ο πρώτος αγωγός πετρελαίου έγινε στην Γερμανία το 1881 και μετέφερε πετρέλαιο από το Reine στο Oelheim, με μήκος 10 Km. Σήμερα το 50% της μεταφοράς πετρελαίου γίνεται με πετρελαιαγωγούς. Το μήκος των πετρελαιαγωγών ανά τον κόσμο είναι πάνω από 20.000 Km.

Συγχρόνως όμως προέκυψαν και αρκετά προβλήματα από διαρροές που προερχότανε από την κακή συγκόλληση των αγωγών ή από προβλήματα διαφοράς θερμοκρασίας που προκαλούν απότομες διαστολές και συστολές ή από προβλήματα στα αντλιοστάσια ή ακόμα και μικροδιαρροές από σφαίρες κυνηγών στα υπέργεια τμήματα κατά το παρελθόν κλπ.

Στην Ευρώπη διαρροές πετρελαίου, είχαμε στην Γερμανία το 1961 με 18.000 κ.μ πετρέλαιο να ρυπαίνει το περιβάλλον λόγω κακής συγκόλλησης του αγωγού και το 1972 για τον ίδιο λόγο διαρροή όπου χάθηκαν 1.300 κ.μ. Το 1973 λόγω καθίζησης στη περιοχή

Duslaken χάθηκαν 80κ.μ πετρέλαιο στο περιβάλλον. Το 1983 βλάβη σε στρατιωτικό αγωγό που προήλθε από απότομη συστολή λόγω διοχέτευσης κρύου πετρελαίου σε πετρελαιαγωγό με ήδη χαμηλή θερμοκρασία χάθηκαν 1.100 κ.μ πετρέλαιο ρυπαίνοντας την περιοχή.

Μεγάλες διαρροές από πετρελαιαγωγούς είχαμε κατά τους δύο πολέμους στο Ιράκ και στο Κουβέιτ όπου για στρατηγικούς λόγους δημιουργήθηκαν δολιοφθορές με αποτέλεσμα πετρελαιοπηγές να καίγονται για μεγάλο χρονικό διάστημα και πετρελαιαγωγοί να αφήνουν χιλιάδες τόνους πετρελαίου να ρυπάνουν το περιβάλλον. Εξάλλου μεγάλη επιβάρυνση στο περιβάλλον προκλήθηκε και από το σύννεφο καπνού που για μέρες ελευθερωνόταν στην ατμόσφαιρα και ρύπαινε με μικροσωματίδια την ατμόσφαιρα μεταφέροντας την ρύπανση και αρκετά μακριά.

Μεγάλη επιβάρυνση στο περιβάλλον προκλήθηκε και από ατυχήματα σε παγκόσμιο επίπεδο που είναι σημαντικό να αναφερθούμε. Το 1967 το « Torreu Canyon » προσάραξε στις ακτές της Κορνουάλης στη Μεγάλη Βρετανία και χύθηκαν 80000 τόνοι πετρελαίου, το 1972 τα δυο πετρελαιοφόρα « Horta Barbosa » και « Sea Star » συγκρούστηκαν με αποτέλεσμα να χυθούν 73000 τόνοι πετρελαίου στον κόλπο του Ομάν, το 1977 το « Hawaiian Patriot » έπιασε φωτιά στο Βόρειο Ειρηνικό με αποτέλεσμα 63000 τόνοι πετρελαίου να χυθούν στη θάλασσα, το 1978 « Amoco Cadiz » προσάραξε στις ακτές της Γαλλίας με αποτέλεσμα την διαρροή περίπου 140.000 τόνων πετρελαίου, το 1979 τα « Atlantic Express » και « Aegean Captain » συγκρούστηκαν στα ανοιχτά του Τομπάγκο και χύθηκαν στη θάλασσα περίπου 190.000 τόνοι πετρελαίου, το 1989 το « Exxon Valdez » προσέκρουσε σε βράχους στην περιοχή Prince William Sound με αποτέλεσμα οι ακτές της Αλάσκας να γεμίσουν με 36.000 τόνους αργό πετρέλαιο , το 1990 το « American Trader» παρουσιάζει διαρροή με αποτέλεσμα 300.000 γαλόνια να μολύνουν ένα από τα μεγαλύτερα φυσικά πάρκα της Καλιφόρνια στην περιοχή Bosa Chica , το 1992 το Ελληνικό πετρελαιοφόρο « Aegean Sea » προσάραξε έξω από το Ισπανικό λιμάνι La Coroupa και σπάζοντας στα δυο άφησε 80000 τόνους πετρελαίου στη θάλασσα, το 1993 το πετρελαιοφόρο « Braer » προσέκρουσε σε βράχο στις ακτές των νήσων Σέτλαντ στη

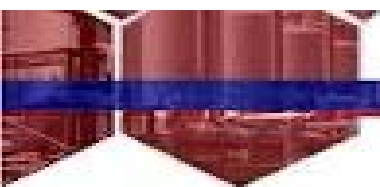

Σκωτία και χυθήκαν 85000 τόνοι πετρελαίου σημειώνοντας το χειρότερο πετρελαϊκό ατύχημα στη Βρετανία για τα τελευταία 25 χρόνια , το 1996 το « Sea Express » χύνει 40000 τόνους πετρελαίου στις ακτές τις Ουαλίας μετά την πρόσκρουση του σε βράχο, το 1999 το πετρελαιοφόρο « Erika » βυθίζεται στα ΒΔ της Γαλλίας μαζί με τους 25000 τόνους πετρελαίου που μετέφερε, το 2001 το πλοίο « Jessica » χύνει 175000 τόνους πετρελαίου στα ανοιχτά των νησιών Γκαλαπάγκος προκαλώντας την μεγαλύτερη περιβαλλοντική καταστροφή στην περιοχή , το 2006 ήταν μια χρονιά με δυο πολύ άσχημα γεγονότα, τον Ιούλιο του 2006 ο παράκτιος σταθμός παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος Jieh, 28 χλμ νότια της Βηρυτού, βομβαρδίζεται από το ισραηλινό ναυτικό, ενδεχομένως η διαρροή να υπήρχε κ από την Ισραηλινή φρεγάτα που χτυπήθηκε από πύραυλο, με αποτέλεσμα 11 ως 40 εκατομμύρια λίτρα πετρελαίου να πέσουν στη θάλασσα .η έκταση της μόλυνσης φαίνεται να είναι τουλάχιστον 150 χλμ. Τέλος με την βύθιση του Solar I 200000 λίτρα πετρελαίου χύθηκαν στη θάλασσα και άλλο 1,8 εκατομμύριο λίτρα υπήρχαν στις δεξαμενές του , με αποτέλεσμα 320 χιλιόμετρα ακτογραμμής να καλυφθούν από παχιά λάσπη πετρελαίου και χιλιόμετρα κοραλιογεννών υφάλων να καταστραφούν.

Δυστυχώς ατυχήματα συμβαίνουν ακόμη και σήμερα σε ολόκληρο τον πλανήτη όσο αυστηρά μέτρα κι αν έχουν παρθεί από τις χώρες.

Στον Ελλαδικό χώρο οι πρώτες προσπάθειες για εντοπισμό πετρελαίου χρονολογούνται στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Πιο συγκεκριμένα, οι πρώτες έρευνες έγιναν γύρω στο 1903 και αφορούσαν περιοχές του Ιονίου Πελάγους. Η Βρετανική εταιρεία London Oil Development εξασφαλίζει άδεια για χερσαίες έρευνες στη Ζάκυνθο, χωρίς όμως αποτέλεσμα. Η προσπάθεια εγκαταλείπεται μέχρι το 1938, οπού τότε ξεκινούν έρευνες στην Βορειοδυτική Πελοπόννησο και στις Φερρές της Θράκης. Αν και τα πρώτα αποτελέσματα ήταν ενθαρρυντικά, οι έρευνες σταματούν λόγω του πολέμου.

Μετά τον πόλεμο , η ερευνητική δραστηριότητα συνεχίζεται σποραδικά . Το 1960 το υπουργείο βιομηχανίας σε συνδυασμό με το Γαλλικό Ινστιτούτο Πετρελαίων (IFP) προχωράει σε συστηματικές έρευνες σε ολόκληρο τον χερσαίο Ελλαδικό χώρο εντείνοντας τις προσπάθειες στην Ήπειρο , τα Ιόνια νησιά , την Κεντρική Μακεδονία και

την Ευρυτανία , ενώ παράλληλα εταιρείες όπως οι BP , ESSO , SAFOR κ.α. εξασφαλίζουν άδειες για γεωτρήσεις σε άλλες περιοχές .

Το 1969 αρχίζουν οι έρευνες στον Ελληνικό θαλάσσιο χώρο με άδειες που δόθηκαν σε εταιρείες όπως η Texaco, η Chevron , η ADA Oil κ.α. Το 1970 η Αμερικανική Oceanic εξασφαλίζει άδεια για έρευνα στο Θρακικό Πέλαγος σε έκταση 8500 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Στα τέλη του 1973, η εταιρεία ανακαλύπτει τα πρώτα εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα πετρελαίου δυτικά της Θάσου, που είναι γνωστά ως τα κοιτάσματα του Πρίνου και της Νότιας Καβάλας, με έκταση 141 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Σε μια ευρύτερη περιοχή έκτασης 1559 τετραγωνικών χιλιομέτρων , οι έρευνες πάγωσαν, αφού βρίσκεται εντός της αμφισβητούμενης από την Άγκυρα ζώνης.

Την ίδια ακριβώς εποχή ιδρύεται η Δημόσια Επιχείρηση Πετρελαίου με σκοπό την ανάπτυξη της βιομηχανίας πετρελαίου στον Ελλαδικό χώρο, ενώ παράλληλα συστήνεται η κοινοπραξία NAPC (Northern Aegean Petroleum Company) με σκοπό τη συνέχιση των ερευνών . Η εταιρεία μετά από 18 γεωτρήσεις, το 1999, αποχωρεί από το Βόρειο Αιγαίο και η περιοχή παραχωρείται από το ελληνικό Υπουργείο Ανάπτυξης στην κοινοπραξία Kavala Oil (67% ευρωτεχνική και 33% ο συνεταιρισμός των εργαζομένων).

Λίγο νωρίτερα, το 1996, πραγματοποιήθηκε ο πρώτος διεθνής γύρος παραχωρήσεων 6 περιοχών. Παραχωρήθηκαν τελικά 4 περιοχές στη Δ.Ελλάδα: ΒΔ Πελοπόννησος & Αιτωλοακαρνανία στην εταιρεία Triton και Ιωάννινα & Δ. Πατραϊκός κόλπος στη εταιρεία Enterprise Oil. Επενδύθηκαν 85 εκατ. € σε σεισμικές έρευνες και γεωτρήσεις. Οι έρευνες δεν απέδωσαν, αλλά και οι γεωτρήσεις δεν έφθασαν το βάθος που προέβλεπαν οι αρχικές συμφωνίες.

Αργότερα, το 1998, η Δημόσια Επιχείρηση Πετρελαίου μετονομάζεται σε ΕΛΠΕ (Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.) και υπολογίζεται ότι από την ίδρυση της το 1975 είχε πραγματοποιήσει πάνω από εβδομήντα γεωτρήσεις. Αποτέλεσμα της ερευνητικής της δραστηριότητας ήταν η ανακάλυψη του κοιτάσματος πετρελαίου στο Κατάκολο και του κοιτάσματος φυσικού αερίου στην Επανομή.

Από το 1981 που άρχισε συστηματικά η εξώρυξη αργού πετρελαίου στον Πρίνο, το κοίτασμα έχει δώσει εκατόν είκοσι εκατομμύρια βαρέλια πετρελαίου, με αποκορύφωμα τη τριετία 1983 – 1985 που παρήγαγε 26 – 30.000 βαρέλια ημερησίως και κάλυπτε σχεδόν το 13% της κατανάλωσης στην Ελλάδα, καθώς τότε η χώρα κατανάλωνε 200.000 βαρέλια ημερησίως. Σήμερα ο Πρίνος δίνει μικρές ποσότητες πετρελαίου, χαμηλής ποιότητας και τιμής λόγω υψηλής περιεκτικότητας σε θείο, ενώ όλοι συμφωνούν ότι το κοίτασμα εξαντλείται .

Σημαντικό είναι να αναφέρουμε ότι δεν διερευνήθηκαν δύο σημαντικοί στόχοι: Στα Ιωάννινα με την εγκατάλειψη της βαθιάς γεώτρησης (4.000 μ.) λόγω σοβαρών τεχνικών προβλημάτων από την εταιρεία Enterprise Oil και στο Δ. Πατραϊκό κόλπο όπου δεν εκτελέστηκε η προγραμματισμένη γεώτρηση λόγω αποχώρησης της εταιρείας Triton (εξέπεσε εγγυητική επιστολή \$8 εκατ.). Οι εταιρίες αποχώρησαν το 2000-2001.

Στη σημερινή εποχή έχει επανέλθει το ζήτημα της έρευνας πετρελαίου στον Ελλαδικό χώρο χωρίς όμως ακόμη να έχει γίνει κάποιο έργο για αυτό.

2.ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΤΗΝ Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε. ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.

2.1 Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε.

2.1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε. είναι μία ανώνυμη εταιρία στον χώρο διύλισης πετρελαίου της οποίας οι δυνατότητές της την φέρουν να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στην ευρύτερη περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Εξυπηρετεί τις αγορές με ένα ευρύ φάσμα αξιόπιστων ενεργειακών προϊόντων και συντάσσει μέσα στις δραστηριότητές της την παραγωγή και συσκευασία λιπαντικών καθώς και την κατεργασία αργού πετρελαίου διαφόρων τύπων. Το διυλιστήριο μαζί με τις βοηθητικές εγκαταστάσεις και τις εγκαταστάσεις διακίνησης καυσίμων αποτελεί το μεγαλύτερο αμιγώς ιδιωτικό βιομηχανικό συγκρότημα της Ελλάδος και θεωρείται ένα από τα πιο ευέλικτα διυλιστήρια της Ευρώπης.

Γίνεται αντιληπτό πως ο ρόλος της Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε. καταλαμβάνει χώρα σε διεθνή εμβέλεια. Χάρη στην ευελιξία του διυλιστηρίου της μπορεί να επεξεργαστεί αργό πετρέλαιο διαφορετικής προέλευσης και χαρακτηριστικών και να παράγει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων πετρελαίου, σύμφωνα με τις τελευταίες διεθνείς προδιαγραφές, εξυπηρετώντας εταιρείες πετρελαιοειδών στην Ελλάδα (BP, SHELL, MOBIL, TEXACO) και στο εξωτερικό.

Εκτός από τα καύσιμα η Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) είναι το μόνο Ελληνικό διυλιστήριο παραγωγής βασικών λιπαντικών υψηλής ποιότητας, τα οποία είναι εγκεκριμένα από τους διεθνείς οργανισμούς, ACEA, API, το στρατό και το Ναυτικό των Η.Π.Α.

Η Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) συγκαταλέγεται μεταξύ των πλέον τεχνολογικά προηγμένων Ευρωπαϊκών διυλιστηρίων με υψηλό βαθμό πολυπλοκότητας. Εκμεταλλευόμενη την πολυπλοκότητα του διυλιστηρίου, η Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) παράγει προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας χρησιμοποιώντας βαρείς τύπους αργού πετρελαίου με υψηλή περιεκτικότητα σε θείο. Η εταιρεία προσαρμόζοντας το παραγόμενο προϊόντικό μίγμα στις ανάγκες της αγοράς σε συνδυασμό με τις καλύτερες τιμές διάθεσης των προϊόντων της,

επιτυγχάνει καλύτερα περιθώρια διύλισης έναντι των σύνθετων διυλιστηρίων της Μεσογείου.

Τα προϊόντα της Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) απευθύνονται σε τρεις αγορές (Εσωτερική, Εξαγωγές, Ναυτιλία). Σύμφωνα με ιστορικά στοιχεία, οι εγχώριες πωλήσεις της Εταιρείας αντιστοιχούν στο 40% του κύκλου εργασιών της, καλύπτοντας το 25% περίπου της Ελληνικής αγοράς, ενώ οι εξαγωγές της αντιστοιχούν στο 50% του κλάδου. Επίσης διατηρεί μακροχρόνιες σχέσεις συνεργασίας με τους πελάτες της καθώς τα παραγόμενα προϊόντα της πληρούν αυστηρούς όρους και προδιαγραφές. Είναι το μοναδικό διυλιστήριο στην Ελλάδα και από τα ελάχιστα στην Ευρώπη που έχουν πιστοποιηθεί τόσο για το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, όσο και για το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας. Επιπλέον, το 2007 η Εταιρεία προέβη στην έκδοση ετήσιας Περιβαλλοντικής Δήλωσης σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό επικυρωμένη από τη Bureau Veritas.

2.1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

1970-1972: Σύσταση και έναρξη της λειτουργίας του διυλιστηρίου το οποίο διαθέτει μονάδα διύλισης αργού πετρελαίου, διυλιστήριο παραγωγής βασικών λιπαντικών, προβλήτα με σταθμό φόρτωσης, σταθμούς φόρτωσης βυτιοφόρων οχημάτων.

1975: Επέκταση των εργασιών στον τομέα παραγωγής καυσίμων με την προσθήκη της μονάδας Ατμοσφαιρικής Απόσταξης.

1978: Κατασκευή μονάδας Καταλυτικής Αναμόρφωσης (περαιτέρω επεξεργασία νάφθας).

1980: Εγκατάσταση Μονάδας Καταλυτικής Πυρόλυσης (επεξεργασία μαζούτ σε προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας).

1984: Κατασκευή μονάδας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας που χρησιμοποιεί ως πρώτη ύλη αέριο καύσιμο. Δικαίωμα πώλησης ενέργειας στο εθνικό δίκτυο.

1993: Πιστοποίηση για όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων την Εταιρείας κατά ISO 9002.

1996: Αγορά του 50% των μετοχών της Εταιρείας από την Aramco Overseas Company BV, 100% θυγατρική της Saudi Arabian Oil Company (Saudi Aramco). Μεταφορά των διοικητικών υπηρεσιών της Εταιρείας σε σύγχρονες εγκαταστάσεις στο Μαρούσι Αττικής.

2000: Ολοκλήρωση επενδύσεων με σκοπό την παραγωγή προϊόντων σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2000. Την ίδια χρονιά πιστοποιείται το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της Εταιρείας κατά ISO 14001:1996.

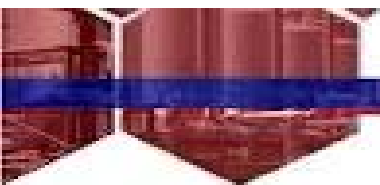
2001: Εγκατάσταση νέου αεριοστροβίλου στο σταθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Αναβάθμιση της μονάδας κενού των λιπαντικών. Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με δημόσια εγγραφή και έναρξη διαπραγματεύσεως των μετοχών της στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

2002: Εξαγορά του 100% της εταιρείας εμπορίας πετρελαιοειδών AVIN OIL A.B.E.N.E.Π.

2003: Πιστοποίηση Ποιότητας για όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της Εταιρείας κατά ISO 9001:2000.

2004: Επαναπιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της Εταιρείας κατά ISO 14001:2000 με ισχύ μέχρι το 2007.

2005: Έναρξη λειτουργίας του συγκροτήματος Υδρογονοπυρόλυσης (Hydrocracker) που δίνει τη δυνατότητα παραγωγής «καθαρών» καυσίμων σύμφωνα με τις προδιαγραφές

της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2009 (Auto Oil II). Απόκτηση από τη Motor Oil Holdings S.A του ποσοστού που κατείχε η Aramco Overseas Company B.V στην Εταιρεία.

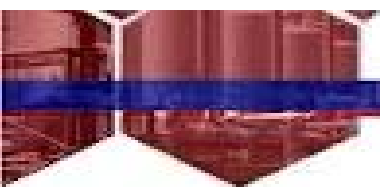
2006: Διαπίστευση του Χημείου του Διυλιστηρίου κατά ISO/IEC 17025:2005 από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.ΣΥ.Δ) με ισχύ μέχρι το Σεπτέμβριο 2010.

2007: Επαναπιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της Εταιρείας κατά ISO 14001:2004 με ισχύ μέχρι το 2010. Έκδοση σε εθελοντική βάση της πρώτης ετήσιας Περιβαλλοντικής Δήλωσης σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό EMAS ER 761/2006 (Eco-Management and Audit Scheme – EMAS) επικυρωμένη από τη Bureau Veritas.

2008: Συμφωνία συνεργασίας με τη ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ Α.Ε. – ΟΜΙΛΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ μέσω της ΚΟΡΙΝΘΟΣ POWER Α.Ε. για την κατασκευή, λειτουργία και εκμετάλλευση μονάδας συνδυασμένου κύκλου με καύσιμο φυσικό αέριο που θα ευρίσκεται εντός των εγκαταστάσεων του Διυλιστηρίου της ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στους Αγίους Θεοδώρους Κορινθίας. Πιστοποίηση του Συστήματος Υγιεινής & Ασφάλειας του Διυλιστηρίου (Health & Safety Management) κατά το διεθνές πρότυπο OHSAS 18001:2007 με ισχύ μέχρι το 2011.

2009: Επαναπιστοποίηση του Ενιαίου Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας σύμφωνα με το νέο πρότυπο ISO 9001:2008 με ισχύ μέχρι το 2012. Απόκτηση ποσοστού 64,06% του μετοχικού κεφαλαίου της “ΟFC ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε.” με αποτέλεσμα η συμμετοχή του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ στην OFC Α.Ε. να αυξηθεί σε 92,06%.

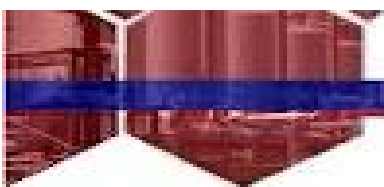
2010: Έναρξη λειτουργίας της νέας Μονάδας Απόσταξης Αργού (new Crude Distillation Unit) με ικανότητα διύλισης 60.000 βαρελιών αργού ημερησίως. Ολοκλήρωση της εξαγοράς του 100% των μετοχών των εταιρειών “SHELL HELLAS Α.Ε.” (μετονομάστηκε σε “Coral Α.Ε.”) και “SHELL GAS Α.Ε.Β.Ε. ΥΓΡΑΕΡΙΩΝ” (μετονομάστηκε σε “Coral Gas Α.Ε.Β.Ε.Υ”). Επαναπιστοποίηση του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης του Διυλιστηρίου κατά ISO 14001:2004 με πιστοποιητικό ισχύος μέχρι τον Ιανουάριο 2013 και

του Χημείου του Διυλιστηρίου κατά ISO / IEC 17025 με πιστοποιητικό ισχύος μέχρι το Σεπτέμβριο 2014.

2011: Ολοκλήρωση της κατασκευής του 5ου αεριοστρόβιλου στο συγκρότημα συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και ατμού του Διυλιστηρίου, του οποίου η συνολική ισχύς διαμορφώνεται σε 85 MW (από 68 MW). Επαναπιστοποίηση του Συστήματος Διαχείρισης Υγιεινής και Ασφάλειας σύμφωνα με το OHSAS 18001:2007 με ισχύ μέχρι το 2014.

2.1.3 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΔΙΥΛΙΣΗΣ

Σύμφωνα και με το παραπάνω, η Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) ασχολείται με την παραγωγή βενζινών, καυσίμων και λιπαντικών στα αντίστοιχα συγκροτήματα. Πιο αναλυτικά:

Παραγωγή Βενζινών

Σε αυτή τη διαδικασία χρησιμοποιείται σαν βασικό υλικό η νάφθα, η οποία αφού υποστεί αποθείωση με καταλυτική υδρογόνωση, χωρίζεται σε ελαφριά και βαριά νάφθα. Σε αυτή τη μονάδα επίσης κατεργάζεται μια μικρή ποσότητα νάφθας που προέρχεται από τη μονάδα θερμικής πυρόλυσης.

Παραγωγή καυσίμων

Εδώ ως βασική πρώτη ύλη αποτελεί το αργό πετρέλαιο, το οποίο αφού υποστεί την πρώτη επεξεργασία στις Μονάδες Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, διαχωρίζεται σε υγραέριο, νάφθα, μαζούτ, κηροζίνη και Ντίζελ. Το υγραέριο αφού απομακρυνθούν οι θειούχες ενώσεις, αποθηκεύεται σε σφαιρικές δεξαμενές. Όλα τα υπόλοιπα υφίστανται περαιτέρω επεξεργασία στα επιμέρους συγκροτήματα, προκειμένου να πληρούν συγκεκριμένες προδιαγραφές. Συνεπώς από κηροζίνη παράγεται το καύσιμο jet και από Ντίζελ παράγεται μαζούτ.

Παραγωγή Λιπαντικών

Χρησιμοποιείται σαν πρώτη ύλη το μαζούτ εφ' όσον είναι κατάλληλης ποιότητας από τη μονάδα ατμοσφαιρικής απόσταξης ή εισαγόμενο μαζούτ και παράγονται λιπαντικά. Μετά ακολουθούν διεργασίες που βελτιώνουν τις ιδιότητές τους για την παραγωγή βασικών λιπαντικών. Τέλος παράγεται άσφαλτος από τη μονάδα κενού των λιπαντικών που σε συνδυασμό με το υπόλειμμα από τη μονάδα κενού του Συγκροτήματος Καταλυτικής Πυρόλυσης (FCC), πηγαίνει στη μονάδα θερμικής πυρόλυσης για αναβάθμιση και παραγωγή μαζούτ.

Δυο βασικές μονάδες που συμμετέχουν στην παραγωγική διαδικασία είναι το Συγκρότημα Υδρογονοπυρόλυσης και το Συγκρότημα καταλυτικής πυρόλυσης (FCC).

Συγκρότημα Υδρογονοπυρόλυσης

Η συγκεκριμένη μονάδα αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες επενδύσεις της εταιρίας αξίας 350εκατ/ευρω και ολοκληρώθηκε το 2005. Χάρη στη λειτουργία της μονάδας αυτής

γίνεται δυνατή η παραγωγή των νέων καθαρών καυσίμων χαμηλής περιεκτικότητας σε θείο σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2009. Επιπλέον η μονάδα συνέβαλε στη βελτίωση των περιβαλλοντικών όρων του Διυλιστηρίου καθώς οι εκπομπές από το Συγκρότημα Καταλυτικής Πυρόλυσης (FCC) μειώθηκαν σημαντικά.

Συγκρότημα Καταλυτικής Πυρόλυσης (FCC)

Χρησιμοποιεί ως πρώτη ύλη το μαζούτ που προέρχεται από τη μονάδα ατμοσφαιρικής απόσταξης ή εισαγόμενο μαζούτ και παράγει υγραέρια, βενζίνη υψηλών οκτανίων, Ντίζελ και μαζούτ. Μερικά από τα υγραέρια πηγαίνουν σε άλλες μονάδες και μετατρέπονται σε υψηλής ποιότητας συστατικά βενζινών.

2.1.4 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΤΗΣ Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε.

Οι θυγατρικές της Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) είναι οι εξής:

AVIN OIL A.B.E.N.E.Π.

Η Εταιρεία ιδρύθηκε το 1977 στην Αθήνα. Κατά την 31.12.2009 το προσωπικό που απασχολεί η AVIN ανέρχεται σε 232 άτομα.

Τον Μάρτιο του 2002 ολοκληρώνεται η διαδικασία εξαγοράς όλων των μετοχών της AVIN OIL A.B.E.N.E.Π από τη ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ βάσει της έγκρισης του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Η AVIN OIL είναι εταιρεία εμπορίας πετρελαιοειδών, η οποία προσφέρει υψηλής ποιότητας καύσιμα, λιπαντικά, ασφαλτο και υγραέρια, για όλες τις χρήσεις (μεταφορές, βιομηχανική και οικιακή χρήση).

Διαθέτει περίπου 580 πρατήρια καυσίμων σ' όλη την Ελλάδα που λειτουργούν με την επωνυμία AVIN έχοντας ετήσιες πωλήσεις 1.2 εκατ. μετρικούς τόνους (το 2009) και έτσι η AVIN κατατάσσεται στην 4^η θέση της Ελληνικής αγοράς με μερίδιο 9% περίπου.

Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας το 2009 ήταν 879εκατ/Ευρώ, ενώ τα Καθαρά Κέρδη Χρήσεως μετά από Φόρους ήταν 1,2εκατ/Ευρώ.

Βασικός προμηθευτής της Εταιρείας είναι η ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ. Τα καύσιμα της AVIN πληρούν όλες τις Ευρωπαϊκές και Ελληνικές προδιαγραφές ενώ τα λιπαντικά

υπερκαλύπτουν τις διεθνείς προδιαγραφές API, SAE, CCMC όπως επίσης και τις προδιαγραφές των μεγαλύτερων κατασκευαστών αυτοκινήτων.

Πρωταρχικός στόχος της AVIN είναι η ποιοτική αναβάθμιση του δικτύου της, καθώς επίσης και η ενίσχυση των νέων δραστηριοτήτων της.

Με βάση αυτόν τον στόχο η εταιρεία κατασκεύασε και εκμεταλλεύεται το Σταθμό Εξυπηρετήσεως Αυτοκινήτων (ΣΕΑ) Μεγάρων που βρίσκεται μέσα στον νέο κλειστό αυτοκινητόδρομο Αθηνών – Κορίνθου και ο οποίος εκτός από τις υπηρεσίες συντήρησης και ανεφοδιασμού των αυτοκινήτων με καύσιμα, διαθέτει τραπεζικές υπηρεσίες, υπηρεσίες εστίασεως και άλλες υπηρεσίες.

Επιπλέον η AVIN συμμετέχει κατά 46% στην OFC ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΥΣΙΜΟΥ Α.Ε. η οποία σχεδίασε, χρηματοδότησε, κατασκεύασε και διαθέτει το μονοπώλιο εκμετάλλευσης του Συστήματος Αποθήκευσης και Εφοδιασμού Αεροπορικών Καυσίμων που λειτουργεί στο Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών.

CORAL A.E.

Στις 30 Ιουνίου 2010 ολοκληρώθηκε η συναλλαγή για την απόκτηση των δραστηριοτήτων εμπορίας της SHELL στην Ελλάδα, από την ΜΟΗ ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε. με την μεταβίβαση όλων των μετοχών των εταιρειών «SHELL HELLAS A.E.» και «SHELL GAS A.E.B.E.Y.».

Μετά από την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων τον Ιούνιο του 2010 της «SHELL GAS A.E.» η επωνυμία της άλλαξε σε «CORAL A.E.».

Αντικείμενο της συναλλαγής ήταν οι δραστηριότητες της SHELL στον τομέα των πρατηρίων, των εμπορικών και βιομηχανικών καυσίμων, της ασφάλτου, τις δραστηριότητες εφοδιασμού και διανομής, το υγραέριο, τα χημικά και τις εγκαταστάσεις παραγωγής λιπαντικών στην Ελλάδα.

Το δίκτυο λιανικής εμπορίας της SHELL θα εξακολουθήσει να δραστηριοποιείται με το εμπορικό σήμα SHELL και να διαθέτει τα προϊόντα SHELL σύμφωνα με τη Σύμβαση Άδειας Χρήσης Σημάτων που είχαν υπογράψει η SHELL και η MOTOR OIL.

Η SHELL δραστηριοποιείται στην Ελλάδα από το 1926 και όλα αυτά τα χρόνια η εταιρεία έχει αποδείξει το ενδιαφέρον της για την ελληνική κοινωνία ενισχύοντας την οικονομία της χώρας, είτε μέσω των επενδύσεων που συνεχώς πραγματοποιεί είτε μέσω των ευκαιριών απασχόλησης που προσφέρει. Ο αριθμός των εργαζομένων της εταιρείας φτάνει σήμερα τα 280 άτομα.

Διαθέτει περίπου 700 πρατήρια που δραστηριοποιούνται με το εμπορικό σήμα SHELL και έτσι η εταιρεία έχει μερίδιο αγοράς 15,1% (για το 2009) και κατέχει την πρώτη θέση στην Ελληνική αγορά.

Κύριες δραστηριότητες της εταιρείας είναι η διανομή και εμπορία μιας ευρείας γκάμας πετρελαιοειδών προϊόντων, όπως βενζίνη, πετρέλαιο και λιπαντικά, μέσω των πρατηρίων της. Παράλληλα οι δραστηριότητές της καλύπτουν και τον εμπορικό τομέα, τα χημικά καθώς και την ναυτιλία.

Η «CORAL A.E.» συμμετέχει κατά 100% στις εταιρείες «ΕΡΜΗΣ Α.Ε.Μ.Ε.Ε.», «ΜΥΡΤΕΑ Α.Ε.» και «CORAL Μ. Ε.Π.Ε.», οι οποίες εκμεταλλεύονται πρατήρια, και στην εταιρεία παροχής λογιστικών υπηρεσιών «CORAL FINANCE ΕΛΛΑΣ Α.Ε.». Επίσης η «CORAL A.E.» συμμετέχει με ποσοστό 37,5% στην εταιρεία διαχείρισης εγκαταστάσεων πετρελαιοειδών «ΡΑΠΙ Α.Ε.» και με ποσοστό 49% στην εταιρεία εμπορίας αεροπορικών καυσίμων «SHELL & Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Aviation Fuels Α.Ε.».

Ο στόχος της CORAL στην Ελλάδα είναι να είναι η καλύτερη εταιρεία εμπορίας πετρελαιοειδών στη χώρα και η πρώτη επιλογή του πελάτη, με ανθρώπινο πρόσωπο και σεβασμό στο περιβάλλον. Η στρατηγική της είναι η συνεχής αναβάθμιση των υπηρεσιών της προκειμένου να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς και των πελατών, οι οποίες μεταβάλλονται και να διαφοροποιείται από τον ανταγωνισμό σε όλα τα επίπεδα. Η καθημερινή λειτουργία της εταιρείας, αλλά και αυτή των συνεργατών της, χαρακτηρίζεται από την απарέγκλιτη τήρηση των Γενικών Επιχειρησιακών Αρχών και του κώδικα δεοντολογίας της εταιρείας, που στοχεύουν στην εφαρμογή της αρχής της συνεχούς ανάπτυξης, στην ανάπτυξη ενός πλαισίου για την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον, στη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και στην ανάπτυξη και υλοποίηση ενός

διαρκούς προγράμματος εταιρικής κοινωνικής ευθύνης που θα απευθύνεται στα σύγχρονα προβλήματα της κοινωνίας μας.

CORAL GAS A.E.B.E.Y.

Στις 30 Ιουνίου 2010 ανακοινώθηκε η ολοκλήρωση της συναλλαγής για την απόκτηση από τη Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε των δραστηριοτήτων εμπορίας της SHELL στην Ελλάδα με την μεταβίβαση του συνόλου των μετοχών των εταιρειών «SHELL HELLAS Α.Ε.» και «SHELL GAS Α.Ε.Β.Ε.Υ.».

Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της 29 Ιουνίου 2010 της «SHELL GAS Α.Ε.Β.Ε.Υ.» η επωνυμία της τροποποιήθηκε σε «CORAL GAS Α.Ε.Β.Ε.Υ.».

Η «CORAL GAS Α.Ε.Β.Ε.Υ.» μέσω των 3 εγκαταστάσεων της σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Ιωάννινα εξυπηρετεί, από το 1965, πάνω από 1.000.000 πελάτες, προμηθεύοντάς τους με αξιοπιστία και ασφάλεια υγραέριο i) σε φιάλες για οικιακή και επαγγελματική χρήση, ii) χύμα σε δεξαμενές για οικιακή, επαγγελματική, και βιομηχανική κατανάλωση, iii) σε φιαλίδια, και iv) σε οχήματα, ως εναλλακτικό καύσιμο που προσφέρει οικονομία και συμβάλει στην προστασία του περιβάλλοντος.

Ενταγμένη στον Όμιλο Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) και με ανθρώπινο δυναμικό 100 ατόμων, η «CORAL GAS» με νέα σήματα και ανανεωμένη εταιρική εικόνα, επενδύει στην αναπτυσσόμενη αγορά του υγραερίου (ως εναλλακτικού καυσίμου) για την κίνηση των οχημάτων και σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες, όπως η παραγωγή φιαλών με ειδική βαλβίδα ασφαλείας Flow Limiter Valve, ενός πρωτοποριακού προϊόντος που ανεβάζει το επίπεδο ασφαλείας των καταναλωτών υγραερίου στην Ελλάδα.

Συνδυάζοντας την εξειδίκευση και την ευελιξία του Ομίλου ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ με την πολύτιμη εμπειρία και τεχνογνωσία της πολυεθνικής SHELL, η «CORAL GAS» προσφέρει, με γνώμονα την ασφάλεια, ακόμα υψηλότερη ποιότητα και εξυπηρέτηση στους πελάτες της.

ΟFC ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟΥ

ΚΑΥΣΙΜΟΥ

Α.Ε.

Η OFC Υπηρεσίες Αεροπορικού Καυσίμου Α.Ε. λειτουργεί το Σύστημα Αποθήκευσης και Διανομής Αεροπορικού Καυσίμου στο Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών "Ελευθέριος Βενιζέλος".

Βασικοί μέτοχοι της OFC Α.Ε. είναι η Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) (46.03%) και η AVINOIL (46.03%).

Οι εγκαταστάσεις της OFC Α.Ε. , κατασκευασμένες σύμφωνα με τις πλέον σύγχρονες προδιαγραφές, είναι σχεδιασμένες δίνοντας έμφαση τόσο στην απρόσκοπτη λειτουργία όσο και την πλήρη προστασία του περιβάλλοντος και συμπεριλαμβάνονται στις πλέον σύγχρονες παγκοσμίως.

Περιλαμβάνουν δεξαμενές συνολικής χωρητικότητας 24.000 μ³, σωληνώσεις συνολικού μήκους 14 χιλιομέτρων, 125 στόμια εφοδιασμού και πλήρως αυτοματοποιημένο σύστημα ελέγχου, πυροπροστασίας και περιβαλλοντικής προστασίας. Οι εγκαταστάσεις και μέθοδοι λειτουργίας της εταιρείας έχουν πιστοποιηθεί από την IATA (International Air Transport Association), τον AIA (Athens International Airport) και όλους τους διεθνείς και εθνικούς αρμόδιους φορείς.

Η συνολική επένδυση έφτασε στα 35,22 εκατ./ευρώ και η OFC Α.Ε. ανέλαβε την ευθύνη του σχεδιασμού, της χρηματοδότησης, της κατασκευής και της λειτουργίας του συστήματος μετά από διεθνή διαγωνισμό.

Η επιτυχής λειτουργία της εταιρείας από την αρχή συνέβαλε αποφασιστικά στην εύρυθμη έναρξη και λειτουργία του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών προς όφελος των επιβατών, των αεροπορικών εταιρειών και της εθνικής οικονομίας γενικότερα.

Σύμφωνα με μέτρηση στις 31.12.2009 το απασχολούμενο προσωπικό της OFC Α.Ε. ανέρχεται σε 23 άτομα.

Ο κύκλος εργασιών της OFC Α.Ε. το 2009 ήταν 9.8 εκατ./ευρώ ενώ τα καθαρά κέρδη χρήσεως μετά από φόρους ήταν 1.8 εκατ./ευρώ.

Διατηρώντας το αποκλειστικό δικαίωμα αποθήκευσης και διανομής αεροπορικού καυσίμου στο Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών, η εταιρεία προσφέρει στους μετόχους της τα προσδοκώμενα οφέλη, ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζει μερίδια αγοράς στην αναπτυσσόμενη αγορά αεροπορικού καυσίμου.

2.1.5 ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Η Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) έχει ως στόχο την διασφάλιση της πώλησης των προϊόντων της στην πλέον αποδοτική τιμή και την αύξηση του μεριδίου της στην Ελληνική αγορά. Ταυτόχρονα, αποσκοπεί στη διεξόδυση σε αναδυόμενες αγορές, που εμφανίζουν ευκαιρίες και άριστες προοπτικές ανάπτυξης.

Προκειμένου να πραγματοποιήσει αυτούς τους στόχους, η εταιρία εφαρμόζει τις εξής στρατηγικές:

- Δημιουργία της κατάλληλης υποδομής κοντά στα μεγάλα αστικά κέντρα,
- Άμεση και συνολική ανταπόκριση στις ανάγκες της αγοράς με σκοπό να αποτελεί την πρώτη επιλογή επιλεγμένων πελατών,
- Προϊόντα που καλύπτουν τις υφιστάμενες και προβλεπόμενες προδιαγραφές
- Ανάπτυξη νέων συνεργασιών και περαιτέρω επέκταση των υφισταμένων.
- Αποτελεσματικότερη διαχείριση των αποθεμάτων.

Η Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) στοχεύοντας στην αύξηση της παρουσίας της σε όλη την Ελλάδα έχει δημιουργήσει ένα εκτεταμένο δίκτυο πωλήσεων το οποίο περιλαμβάνει, πέρα από τις εγκαταστάσεις του Διυλιστηρίου όπου υφίσταται η δυνατότητα φορτώσεων πλοίων και βυτιοφόρων και πολλές εγκαταστάσεις από όπου διαθέτει τα προϊόντα της απευθείας σε πελάτες της διαμέσου συμφωνιών που έχουν συναφθεί για το σκοπό αυτό.

Τα τελευταία 25 χρόνια, η Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) έχει επικεντρώσει τις προσπάθειές της στην παραγωγή ποιοτικών προϊόντων, θέτοντας ως κύριο στόχο την ικανοποίηση των αναγκών των πελατών.

Γι' αυτό το λόγο αναπτύχθηκε ένα σύστημα διαχείρισης ποιότητας, το οποίο καλύπτει όλες τις δραστηριότητες της επιχείρησης και ικανοποιεί τις απαιτήσεις των προτύπων ποιότητας ISO 9002 και ISO 14001.

2.2 Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.

2.2.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

1998 : Η ΔΕΠ Α.Ε. μετονομάζεται σε ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. και εισάγεται στα χρηματιστήρια Αθηνών και Λονδίνου. Στα επόμενα χρόνια προχωρεί σε συστάσεις και εξαγορές θυγατρικών εταιρειών μέσω των οποίων δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

2003 : Πραγματοποιείται συγχώνευση των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ Α.Ε. με την ΠΕΤΡΟΛΑ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε. με της οποίας ο όμιλος απέκτησε το διυλιστήριο της Ελευσίνας.

2007 : Η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. και η Ιταλική EDISON spa υπογράφουν μνημόνιο με σκοπό την περαιτέρω επέκταση του ομίλου στον τομέα της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Την ίδια χρονιά υπογράφηκαν και δυο συμβάσεις παραχωρήσεων της περιοχές West Obayed και Mesaha, στην Αίγυπτο, με σκοπό την επέκταση του ομίλου στον τομέα Έρευνας και Παραγωγής Υδρογονανθράκων.

2008 : Ολοκληρώνεται η συμφωνία στρατηγικής σημασίας με την EDISON συστήνεται η νέα κοινή εταιρεία συμμετοχών ELPEDISON. Την ίδια χρονία στον τομέα εμπορίας χημικών πραγματοποιείται σημαντική εμπορική συμφωνία μεταξύ της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. και της INEOS CHLORVINYLS, μια από της μεγαλύτερες εταιρείες παραγωγής χλωρίου – αλκαλικών στην Ευρώπη για διανομή ρητινών στην Ελλάδα .

2009 : Η BP HELLAS μεταβιβάζει τα εμπορικά δικαιώματα της στην Ελλάδα στην ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε. , συμπεριλαμβανομένων του δικτύου πρατηρίων καυσίμων , αποθηκευτικών χώρων , καθώς και εμπορικών και βιομηχανικών πελατών .

2010 : Ολοκληρώνονται οι εργασίες ανέγερσης νέων μονάδων στο διυλιστήριο Θεσσαλονίκης

2011 : Έναρξη της εμπορικής λειτουργίας των νέων μονάδων του διυλιστηρίου Θεσσαλονίκης και αποχώρηση από την δραστηριότητα του ομίλου στη Γεωργία με την πώληση του συνόλου της συμμετοχής της στην HELLENIC PETROLEUM GEORGIA Ltd.

2.2.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΔΙΥΛΙΣΗΣ

Ο τομέας της διύλισης αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του ομίλου και απορροφά το μεγαλύτερο ποσοστό του ενεργητικού και των επενδύσεων του.

Στην Ελλάδα , ο όμιλος διαθέτει και λειτουργεί τρία διυλιστήρια, στον Ασπρόπυργο, στην Ελευσίνα και στην Θεσσαλονίκη, με ετήσια ονομαστική δυναμικότητα 7,5 εκ. τόνους, 5 εκ. τόνους και 3,4 εκ. τόνους αργού αντίστοιχα. Τα τρία διυλιστήρια μαζί καλύπτουν το 76% περίπου της διυλιστικής ικανότητας στην Ελλάδα.

Διυλιστήριο Ασπρόπυργου

Το διυλιστήριο Ασπρόπυργου είναι σύνθετο και ένα από τα πλέον σύγχρονα στην Ευρώπη. Διαθέτει μεγάλο αριθμό μονάδων διύλισης και μετατροπής βαρέων κλασμάτων σε λευκά προϊόντα. Οι μονάδες μετατροπής με υψηλό δείκτη πολυπλοκότητας αποτελούν το βασικό του πλεονέκτημα. Κύρια μονάδα μετατροπής είναι η μονάδα καταλυτικής Πυρόλυσης (FCC) με ονομαστική δυναμικότητα 45.000 βαρελιών την ημέρα. Η μονάδα κατεργάζεται

ατμοσφαιρικό υπόλειμμα και απόσταγμα κενού από μονάδες στον Ασπρόπυργο και τη Θεσσαλονίκη για την παραγωγή λευκών προϊόντων . Επίσης λειτουργούν δυο μονάδες Ατμοσφαιρικής Απόσταξης, μονάδες Αναμόρφωσης, Ισομερισμού, Υδρογονοαποθείωσης, Απόσταξης υπό κενό, Καταλυτικής Υδρογονοπυρόλυσης, καθώς και βοηθητικές μονάδες, μεταξύ των οποίων και μονάδα παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος.

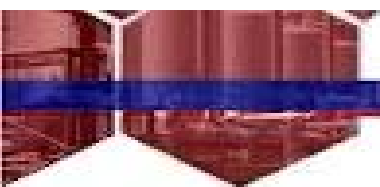
Προμηθεύει τον όμιλο με Βενζίνη περίπου Οκτανίων (100 RON) με αυστηρές περιβαλλοντικές προδιαγραφές, ενώ καλύπτει το 80% της συνολικής παραγωγής του ομίλου σε τελικά προϊόντα βενζινών. Έχει επίσης δυνατότητα παραγωγής και διακίνησης όλων των εμπορικών ποιοτήτων πετρελαίου (κίνησης, θέρμανσης, ναυτιλίας) των τελευταίων προδιαγραφών.

Το διυλιστήριο Ασπροπύργου διαθέτει μεγάλη ευελιξία στην παραγωγή, αποθήκευση και διακίνηση όλων των τύπων τελικών προϊόντων, ενώ έχει την κύρια ευθύνη παροχής καυσίμου στο Αεροδρόμιο <<Ελευθέριος Βενιζέλος >>. Διαθέτει αγωγό διακίνησης αργού από της εγκαταστάσεις της Πάχης Μεγάρων και αγωγό διακίνησης τελικών και ημικατεργασμένων προϊόντων από και της το διυλιστήριο Ελευσίνας.

Διυλιστήριο Ελευσίνας

Το διυλιστήριο της Ελευσίνας είναι ατμοσφαιρικής διύλισης. Διαθέτει επίσης μονάδα υδρογονοαποθείωσης, δυναμικότητας 80.000 τόνων νίζελ ετησίως. Βασικά του πλεονεκτήματα είναι οι ιδιαίτερα μεγάλοι αποθηκευτικοί χώροι των 3,35 εκ. τόνων αργού και προϊόντων, το μεγάλο ιδιωτικό λιμάνι, στο οποίο μπορούν ταυτόχρονα να προσεγγίσουν 17 μεγάλα πλοία για φορτοεκφόρτωση πετρελαιοειδών, καθώς επίσης και ο σύγχρονος σταθμός φόρτωσης βυτιοφόρων με 18 νησίδες φόρτωσης.

Στο διυλιστήριο της Ελευσίνας είναι σε εξέλιξη η αναβάθμιση των μονάδων μετατροπής, με της οποίες αυξάνει ο αριθμός πολυπλοκότητας του διυλιστηρίου. Η εν λόγω επένδυση, ύψους 1,2 δις, που αναμένεται να ολοκληρωθεί το 2011, θα ενισχύσει σημαντικά την ανταγωνιστική θέση του ομίλου, αλλά ταυτόχρονα θα επιφέρει και συνολικά οφέλη για τη

χώρα. Συγκεκριμένα η αναβάθμιση θα διασφαλίσει την ομαλή τροφοδοσία της εσωτερικής αγοράς με καύσιμα νέων προδιαγραφών και τη βελτίωση της ασφαλείας εφοδιασμού της χώρας, με δυνατότητα επιλογής διαφορετικών αργών. Επιπλέον, οι νέες μονάδες βελτιώνουν σημαντικά της συνθήκες λειτουργίας του διυλιστηρίου όχι μόνο σε επίπεδο ασφαλείας αλλά και σε επίπεδο περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Το διυλιστήριο είναι συνδεδεμένο με αγωγό τόσο με της εγκαταστάσεις της εταιρείας στην Πάχη Μεγάρων όσο και με το διυλιστήριο Ασπροπύργου.

Διυλιστήριο Θεσσαλονίκης

Το διυλιστήριο Θεσσαλονίκης είναι τύπου hydro skimming. Εκτός από την μονάδα ατμοσφαιρικής απόσταξης, διαθέτει μονάδες αναμόρφωσης και ισομερισμού νάφθας, υδρογονοαποθείωσης κηροζίνης και ντίζελ, αποθείωσης αερίων και ανάκτησης στοιχειακού θείου.

Διαθέτει δυο σταθμούς φόρτωσης βυτιοφόρων αυτοκίνητων με συνολικά 41 θέσεις φόρτωσης και σταθμό φόρτωσης τρένων με 5 θέσεις φόρτωσης. Ακόμη, διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους πετρελαιοειδών συνολικού ωφέλιμου χώρου 1.161.000 m³.

Της το μόνο διυλιστήριο στο χώρο της Βόρειας Ελλάδος και έχει τη δυνατότητα τροφοδοσίας με όλους της τύπους καυσίμων , τόσο της τοπικής αγοράς όσο και της Βαλκανικής ενδοχώρας . Η περιβαλλοντική επίδοση του διυλιστηρίου συνεχώς βελτιώνεται με επενδύσεις σε μονάδες αποθείωσης και τροποποιήσεις , που στοχεύουν και στη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων .

Το διυλιστήριο Θεσσαλονίκης λειτουργεί σε συνδυασμό με τα διυλιστήρια Ασπροπύργου και Ελευσίνας ως μια ενοποιημένη παραγωγική μονάδα. Τα αγκυροβόλια και η νησίδα θαλάσσιων φορτώσεων, οι μεγάλοι αποθηκευτικοί χώροι και το υφιστάμενο σύστημα αγωγών διασύνδεσης, επιτρέπουν την ανταλλαγή και διακίνηση προϊόντων μεταξύ των τριών ελληνικών διυλιστηρίων του ομίλου. Ακόμη, επιτρέπουν την τροφοδότηση με αργό

πετρέλαιο του διυλιστηρίου της ΟΚΤΑ, στη Π.Γ.Δ.Μ., με την οποία το διυλιστήριο Θεσσαλονίκης συνδέεται με αγωγό.

Τα τρία διυλιστήρια Ασπροπύργου, Ελευσίνας και Θεσσαλονίκης διαθέτουν μαζί δεξαμενές αποθήκευσης 6,65 εκατ.μ³. Το στοιχείο αυτό ενισχύει την ισχυρή θέση του ομίλου στην Ελληνική αγορά.

2.2.3 ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΤΗΣ Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.

Ο όμιλος των ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ δραστηριοποιείται και στο εξωτερικό, αυτό το επιτυγχάνει με την ίδρυση θυγατρικών εταιρειών, οι οποίες είναι:

- HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL AG

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 2001, με έδρα τη Βιέννη της Αυστρίας και χρησιμοποιείται ως Holding εταιρεία για της επενδύσεις του ομίλου στο εξωτερικό. Αποκλειστικός μέτοχος της είναι η ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.

- HELLENIC PETROLEUM CYPRUS LTD

31/12/2002 πραγματοποιήθηκε η εξαγορά της εταιρίας BP Cyprus Ltd από την HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL AG. με σκοπό την δραστηριοποίηση του ομίλου στην Κύπρο .

- JUGOPETROL A.D KOTOR

Τον Οκτώβριο του 2002 πραγματοποιήθηκε η εξαγορά του 54,35% των μετοχών της εταιρείας (μέσω της HELLENIC PETROLEUM INTERNATIONAL AG) η οποία έχει έδρα το Kotor, Μαυροβούνιο .

- GLOBAL PETROLEUM ALBANIA Sh.A

Η εταιρεία με την επωνυμία GLOBAL PETROLEUM ALBANIA Sh.A συστήθηκε τις 19/7/1999, με έδρα τα Τίρανα, Αλβανία .

- EKO BULGARIA EAD

Η EKO BULGARIA EAD με έδρα τη Σόφια Βουλγαρίας, ιδρύθηκε το 2002 και δραστηριοποιείται στην εμπορία προϊόντων πετρελαίου στην τοπική αγορά.

- EKO-SERBIA AD

Η EKO-SERBIA AD, με έδρα το Βελιγράδι της Σερβίας , ιδρύθηκε το 2002 και δραστηριοποιείται στην εμπορία πετρελαίου στην χώρα.

- EKO GEORGIA LTD

Η πρώτη χώρα εκτός Ελλάδος, στην οποία δραστηριοποιήθηκε ο όμιλος ,μέσω της θυγατρικής εταιρείας EKO A.B.E.E, είναι η Γεωργία όπου μαζί με της εταιρείες DUKA Ltd, GEORGIANOILPRODUCT, GORGIAN-TRANSOIL, KAI AVG Ltd που έχουν συσταθεί και λειτουργούν σύμφωνα με την νομοθεσία της χώρας, συνέστησαν της 15/9/1995 την EKO GEORGIA Ltd .Η έδρα της εταιρείας είναι στην Τιφλίδα, πρωτεύουσα της Δημοκρατίας της Γεωργίας.

- ΕΛ.Π.ΕΤ. ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ Α.Ε.

Η εταιρεία συστάθηκε το 1999, με έδρα το Αμαρούσιο Αττικής. Κύριος σκοπός ιδρύσεως της ήταν η κατασκευή του αγωγού μεταφοράς πετρελαίου μεταξύ των διυλιστηρίων Θεσσαλονίκης και Σκοπιών.

- OKTA CRUDE OIL REFINERY A.D.

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1980 με την επωνυμία OKTA CRUDE OIL REFINERY A.D., με έδρα τα Σκόπια της Π.Γ.Δ.Μ. Μαζί με την εταιρεία δημιουργήθηκε το διυλιστήριο της OKTA.

Το διυλιστήριο αυτό είναι απλού τύπου . Διαθέτει μονάδα ατμοσφαιρικής απόσταξης , τρεις μονάδες υδρογονοαποθείωσης, μονάδες αναμόρφωσης και ισομερισμού νάφθας, μονάδα ανάκτησης LPG και ανάκτησης στοιχειακού θείου.

Ο εφοδιασμός του με αργό γίνεται μέσω του αγωγού που το συνδέει με το διυλιστήριο Θεσσαλονίκης.

Το διυλιστήριο έχει τη δυνατότητα τροφοδοσίας με όλους της τύπους καυσίμων τόσο της τοπικής αγοράς όσο και της Βαλκανικής ενδοχώρας.

Διαθέτει σταθμό φόρτωσης βυτιοφόρων αυτοκίνητων με συνολικά 34 θέσεις φόρτωσης και σταθμό φόρτωσης τρένων με 44 θέσεις φόρτωσης. Ακόμη διαθέτει αποθηκευτικούς χώρους πετρελαιοειδών συνολικού ωφέλιμου χώρου 330.000m³.

- **ΒΑΡΔΑΞ Α.Ε.**

Η εταιρεία ιδρύθηκε τον Αύγουστο του 2002 με την επωνυμία ΕΛΠΕ ΑΜΕ και αργότερα κατόπιν της τροποποίησης του καταστατικού της πήρε την επωνυμία που έχει σήμερα

<< ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑΓΩΓΟΥ ΘΕΣ/ΝΙΚΗ-ΣΚΟΠΙΑ –ΒΑΡΔΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ >>

2.2.4 ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Πολιτική της εταιρείας είναι ο συνδυασμός τριών στοιχείων : της ασφαλείας των εργαζομένων , της προστασίας του περιβάλλοντος και της συνεχούς βελτίωσης των προϊόντων της .

Αυτό τον συνδυασμό τον πραγματοποιεί με τις εξής εφαρμογές :

- Συνεχής βελτίωση των εγκαταστάσεων της , προκειμένου να ληφθεί η πιστοποίηση των ΣΔΥΑ (Συστημάτων Διαχείρισης Υγείας και Ασφαλείας) ως προς το διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο OHSAS 18001 . Ήδη έχουν ληφθεί οι πιστοποιήσεις για τα διυλιστήρια της Ελευσίνας και Θεσσαλονίκης ,και οι εργασίες στα υπόλοιπα συνεχίζονται .

- Συνεχής επενδύσεις και βελτιώσεις στα συστήματα των εγκαταστάσεων της προκειμένου να εκπέμπεται όλο και λιγότερο so2 στην ατμόσφαιρα . Ακόμη χρησιμοποιούνται ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στις εγκαταστάσεις του ομίλου και γίνονται προσπάθειες για την προστασίας της βιοποικιλότητας καθώς καμία από τις εγκαταστάσεις δεν βρίσκεται προστατευόμενη περιοχή .

- Προκείμενου να διασφαλίσει την συνεχή βελτίωση των προϊόντων της η εταιρεία φροντίζει για τον τακτικό έλεγχο των προϊόντων της , για την εκπαίδευση του προσωπικού της και την συχνή ερώτηση του κοινού για την ποιότητα των προϊόντων της .

3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε.

Χάρη στη νέα μονάδα διύλισης και τις αυξημένες εξαγωγές η Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) οδηγήθηκε σε υπερδιπλασιασμό των καθαρών κερδών του τρίτου τριμήνου, για το έτος 2010.

Σύμφωνα με ανακοίνωση της εταιρείας, τα κέρδη διαμορφώθηκαν στα 47,5 εκατ. ευρώ από 20,3 εκατ. ευρώ το ίδιο διάστημα πέρυσι. Σημειώνεται ότι τα κέρδη διαμορφώθηκαν υψηλότερα από τις προβλέψεις των αναλυτών που προέβλεπαν καθαρά κέρδη 30,8 εκατ. ευρώ. Τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) αυξήθηκαν κατά 55%, στα 70 εκατ. ευρώ, ξεπερνώντας τις προβλέψεις των αναλυτών για 63,6 εκατ. ευρώ. Για την ίδια περίοδο ο κύκλος εργασιών ανήλθε στα 4,11 δισ. ευρώ από 2,828 δισ. το αντίστοιχο διάστημα το 2009.

Τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων σε ενοποιημένη βάση υποχώρησαν από τα 198,7 εκατ. ευρώ στα 156,1 εκατ. ευρώ, ενώ τα καθαρά κέρδη μειώθηκαν στα 67,1 εκατ. ευρώ, έναντι 125,5 εκατ. ευρώ στο αντίστοιχο περσινό χρονικό διάστημα.

Επίσης να αναφέρουμε ότι η Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) έθεσε σε λειτουργία τη νέα μονάδα ατμοσφαιρικής διύλισης αργού πετρελαίου, στις εγκαταστάσεις της στους Άγιους Θεόδωρους Κορινθίας τον περασμένο Μάιο. Η επένδυση, συνολικού ύψους 180 εκατομμυρίων ευρώ, εντάσσεται στο ευρύτερο πρόγραμμα επέκτασης του διυλιστηρίου το οποίο αποτελεί στρατηγικό άξονά της.

Υπενθυμίζεται ότι με την νέα μονάδα, δυναμικότητας 60.000 βαρελιών την ημέρα, η συνολική παραγωγική δυνατότητα του διυλιστηρίου θα αυξηθεί κατά 25%, υπερβαίνοντας τα 170.000 βαρέλια ημερησίως ή τα 9 εκατ. μετρικούς τόνους ετησίως και τα προϊόντα της νέας μονάδας θα κατευθύνονται για κάλυψη των αναγκών της εσωτερικής αγοράς, για τους κλάδους ναυτιλίας και αεροπορίας, καθώς και για εξαγωγές.

Φθάνοντας στο τέλος της ερευνάς μας θα ήταν παράλειψη να μην αναφέραμε ότι και στις δυο εταιρείες έχουν σημειωθεί και αρνητικά στοιχεία όπως εργατικά ατυχήματα και παραβάσεις σε νόμους περί περιβάλλοντος .

3.1 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ: ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

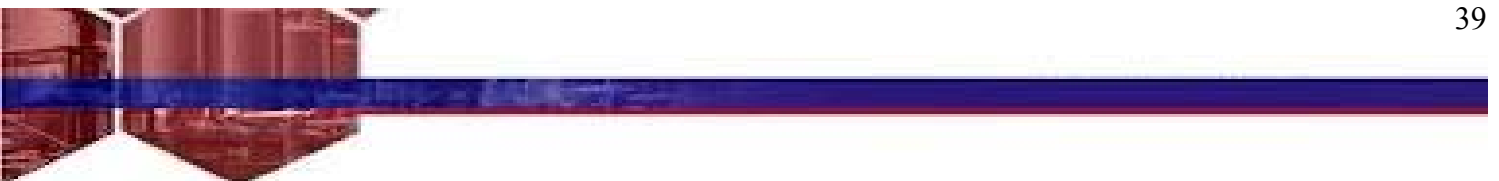
Η χρήση των αριθμοδεικτών αποτελεί μια από τις πλέον διαδεδομένες και δυναμικές μεθόδους χρηματοοικονομικής αναλύσεως. Έτσι, οι μέχρι τώρα αναπτυχθείσες μέθοδοι αναλύσεως συμπληρώνονται με την χρησιμοποίηση των αριθμοδεικτών, οι οποίοι βοηθούν στην ερμηνεία των οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων. Ο λόγος που οδήγησε στην καθιέρωση της χρησιμοποίησεως των αριθμοδεικτών προέρχεται από την ανάγκη να γίνεται αμέσως αντιληπτή η πραγματική αξία και σπουδαιότητα των απόλυτων μεγεθών. Για να έχει ένας αριθμοδείκτης κάποια αξία, θα πρέπει να εκφράζει σχέσεις που παρουσιάζουν οικονομικό ενδιαφέρον και μας οδηγούν σε συγκεκριμένα συμπεράσματα.

Επιπλέον πρέπει να αναφερθεί ότι ο υπολογισμός και η παρουσίαση των διαφόρων αριθμοδεικτών αποτελεί μια μέθοδο αναλύσεως, η οποία, πολλές φορές παρέχει μόνο ενδείξεις. Για αυτό, ένας μεμονωμένος αριθμοδείκτης δε μπορεί να μας δώσει πλήρη εικόνα της οικονομικής θέσεως της επιχείρησης, αν δεν συγκριθεί με άλλους αντιπροσωπευτικούς αριθμοδείκτες ή αν δεν συσχετισθεί με τους αντίστοιχους αριθμοδείκτες μιας σειράς προηγούμενων χρήσεων.

Παρά τα πλεονεκτήματά τους, οι αριθμοδείκτες πρέπει να χρησιμοποιούνται με προσοχή κ κυρίως με επιφύλαξη, γιατί είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε παραπλανητικά συμπεράσματα.

Ιδιαίτερα πρέπει να προσεχθούν από τον αναλυτή τα παρακάτω σημεία :

- Τα συσχετιζόμενα ποσά να είναι κατά το δυνατόν ακριβή και αντικειμενικά .
- Ο αριθμοδείκτης πρέπει να δίνει λογική και αληθοφανή σχέση. Υπερβολικά υψηλοί ή χαμηλοί δείκτες μπορεί να προκύψουν από πολύ μικρά ποσά στους όρους των δεικτών. Η περίπτωση αυτή πρέπει να προσεχθεί όταν οι δείκτες υπολογίζονται αυτόματα μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Παρακάτω παρουσιάζονται οι τύποι αριθμοδεικτών, η σημασία τους και εν συνεχεία ακολουθούν πίνακες με τα αποτελέσματά τους σύμφωνα με τα οικονομικά στοιχεία της εταιρίας που εξετάζουμε.

3.1.1 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ / ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΩΝ

(Αποθέματα / Πωλήσεις) x 365 ημέρες

Δείχνει σε πόσες ημέρες μέσο όρο τα Αποθέματα μετατρέπονται σε Πωλήσεις. Δείχνει αφενός την "φύση - είδος της Επιχείρησης" και αφετέρου την ικανότητα της να μεγιστοποιεί την "παραγωγική διαδικασία - κύκλωμα" = πρώτες ύλες σε εμπόρευμα, σε αποθήκη, σε πώληση.

Ιδανικές τιμές όσο μικρότερος είναι ο δείκτης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ / ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

(Απαιτήσεις / Πωλήσεις) x 365 ημέρες

Δείχνει σε πόσες ημέρες κατά μέσο όρο οι Απαιτήσεις της επιχείρησης από τους πελάτες της παραμένουν ΑΝΕΙΣΠΡΑΚΤΕΣ (πίστωση). Δείχνει δηλαδή την εικόνα της "ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ" που ακολουθεί η επιχείρηση προς τους ΠΕΛΑΤΕΣ της.

Ιδανικές τιμές όσο μικρότερος είναι ο δείκτης (συνήθως).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ / ΤΑΧΥΤΗΤΑ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

(Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις / Πωλήσεις) X 365 ημέρες

Δείχνει σε πόσες ημέρες κατά μέσο όρο οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις παραμένουν ΑΠΛΗΡΩΤΕΣ. Δείχνει δηλαδή την εικόνα της "ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ" που ακολουθεί η επιχείρηση προς τους ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ της (ή το αντίστροφο , την "Τιμολογιακή Πολιτική" των Προμηθευτών προς την συγκεκριμένη επιχείρηση).

Ο δείκτης κρίνεται σε σχέση με τον δείκτη ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ και σε σχέση με την φύση της επιχείρησης.

 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ / ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

365 Ημέρες / ((Πωλήσεις) / (Σύνολο Ενεργητικού))

Δείχνει σε πόσες ημέρες η επιχείρηση "ανακυκλώνει" - "αξιοποιεί" και "μετατρέπει" το Σύνολο του ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ σε πωλήσεις. Αποτυπώνει, δηλαδή την ικανότητα της επιχείρησης (επιχειρηματία) να αξιοποιεί στην μάχη της αγοράς όλα τα εφόδια που διαθέτει, δηλαδή τα στοιχεία του Ενεργητικού (πάγια - εγκαταστάσεις κλπ.)

Όσο μικρότερος ο δείκτης τόσο "καλύτερος" σε σύγκριση πάντα με την φύση της επιχείρησης.

	2007	2008	2009	2010	2011
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Αποθεμάτων	199,12	118,77	168,88	193,96	109,46
Ταχύτητα Είσπραξης απαιτήσεων	33,54	11,19	31,07	43,70	21,55
Ταχύτητα πληρωμής υποχρεώσεων	415,11	302,24	557,16	485,06	219,80
Κυκλοφοριακή Ταχύτητα Ενεργητικού	818,07	613,11	138,77	682,38	371,06

3.1.2 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ / ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ

(Μικτά Κέρδη / Πωλήσεις) x 100

Δείχνει σε % το Μικτό περιθώριο Κέρδους με το οποίο πωλεί η επιχείρηση το παραγόμενο προϊόν, την αποτελεσματικότητα της εκμετάλλευσης και τον τρόπο που καθορίζεται την τιμή του προϊόντος η επιχείρηση. Καταδεικνύει και έμμεσα την ένταση του ανταγωνισμού στην "αγορά" του προϊόντος.

Ιδανικές τιμές όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό.

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ / ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ

(Καθαρά Κέρδη / Πωλήσεις) x 100

Δείχνει σε % το ΚΑΘΑΡΟ περιθώριο Κέρδους με το οποίο πωλεί η επιχείρηση το παραγόμενο προϊόν (άρα δείχνει την καλή και συνετή διαχείριση και οργάνωση της επιχείρησης). Καταδεικνύει (ιδιαίτερα) και την ένταση του ανταγωνισμού στην "αγορά" του προϊόντος.

Ιδανικές τιμές όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό.

ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ / ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

(Καθαρά Κέρδη) / (Ίδια Κεφάλαια) x 100

Δείχνει σε % τον βαθμό αξιοποίησης των Ίδιων Κεφαλαίων, την ικανότητα δηλαδή του επιχειρηματία να αξιοποιεί τα Ίδια Κεφάλαια (λεφτά των Συνεταίρων) και να παράγει από αυτά ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ.

Συγκρίνεται με το κόστος ευκαιρίας (π.χ. επιτόκιο καταθέσεων + μία προσαύξηση λόγω επιχειρηματικού ρίσκου) και συνεκτιμάται με την φύση της επιχείρησης (Παγιοποίηση του Ενεργητικού) κλπ.

Ιδανικές τιμές όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό.

 ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ / ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΞΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

ΣΥΝ. ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ - (Καθαρά Κέρδη + Τόκοι & Έξοδα Δανείων) / (Παθητικό) x 100

ΞΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (Καθαρά Κέρδη + Τόκοι & Έξοδα Δανείων) / (Ξένα Κεφάλαια) x 100

Δείχνει σε % τον βαθμό αξιοποίησης των Συνολικών (Ιδίων και Ξένων/Δανειακών) Κεφαλαίων, την ικανότητα δηλαδή του επιχειρηματία να αξιοποιεί τα Συνολικά Κεφάλαια (λεφτά των Συνεταίρων, Δάνεια από Τράπεζες, Πίστωση από Προμηθευτές κλπ.) και να παράγει από αυτά ΚΑΘΑΡΑ ΚΕΡΔΗ.

Όσο μεγαλύτερο το ποσοστό τόσο καλύτερα.

Εάν στον Παρανομαστή θέσουμε τα ΞΕΝΑ μόνο ΚΕΦΑΛΑΙΑ, δείχνει κάτι σπουδαιότερο το κατά πόσο συμφέρει την επιχείρηση να συνάψει ένα νέο Δάνειο.

	2007	2008	2009	2010	2011
Περιθώριο Μεικτού Κέρδους	36,10	26,35	29,52	19,56	12,69
Περιθώριο Καθαρού Κέρδους	24,83	10,55	15,81	8,17	7,05
Ιδίων Κεφαλαίων	41,63	24,10	25,51	22,90	31,69

3.1.3 ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑΣ

 ΑΠΟΔΟΣΗ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Καθαρά Κέρδη μετά φόρων x 100 / Μέσος όρος Ιδίων Κεφαλαίων

Δείχνει το ποσό του εισοδήματος που κερδίζεται για κάθε επένδυση 1 ευρώ.

 ΑΠΟΔΟΣΗ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Καθαρά Κέρδη μετά φόρων x 100 / Μέσο όρο συνόλου Ενεργητικού

Δείχνει την επιτυχία της εταιρίας όσον αφορά την χρήση των περιουσιακών στοιχείων της για να πραγματοποιήσουν ένα κέρδος.

 ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Καθαρά Κέρδη μετά φόρων / Μέσος όρος κοινών μετοχών

	2007	2008	2009	2010	2011
Απόδοση Ιδίων Κεφαλαίων	41,63	24,10	25,51	22,90	31,68
Απόδοση Ενεργητικού	66,46	37,57	36,06	26,21	41,61
Κέρδη ανά μετοχή	-	-	-	-	-

3.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ 7

3.2.1 ΔΙΕΘΝΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ 7 « ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ » - ΑΝΑΛΥΣΗ

3.2.1.1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΓΕΝΕΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Το Δ.Λ.Π. 7 θεμελιώνει τους κανόνες και παρέχει τις λεπτομέρειες για την σύνταξη των Καταστάσεων Ταμειακών Ροών. Οι οικονομικές αποφάσεις που λαμβάνονται από τους χρήστες απαιτούν μια εκτίμηση της δυνατότητας μιας επιχείρησης να δημιουργεί ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα, καθώς και του χρόνου και της βεβαιότητας της δημιουργίας των διαθεσίμων αυτών.

Ήδη από πολύ νωρίς κυρίως από της δεκαετία του 1960 εμφανίζεται η ανάγκη κατάρτισης μιας κατάστασης πηγών και χρήσεων κεφαλαίων, η οποία ονομάστηκε Κατάσταση Κεφαλαίων. Λίγο αργότερα το 1971 ο Αμερικανικός Οργανισμός (Accounting Principle Board) υπεύθυνος για την μελέτη και υλοποίηση των λογιστικών αρχών, στο

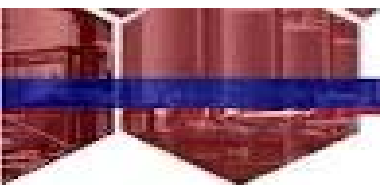
πλαίσιο της μελέτης για την δημοσιοποίηση λογιστικών πληροφοριών, ζήτησε την κατάρτιση ενός πίνακα κεφαλαίων με την πρόταση να ονομασθεί Κατάσταση Μεταβολών Οικονομικής θέσης. Η κατάσταση αυτή, ήταν προάγγελος του Δ.Λ.Π. 7 και της Κατάστασης Ταμειακών Ροών. Καθώς τα χρόνια περνούσαν και η ανάγκη για πρόσθετη πληροφόρηση από τους επενδυτές αυξανόταν και καθώς η τεχνολογία διευκόλυνε την δημιουργία και την δημοσίευση αναφορών και καταστάσεων η ταμειακή αναφορά της χρηματοοικονομικής θέσης αλλά και η δυναμική ανάλυση και η παρουσίαση της μεταβολής της θεωρήθηκε περισσότερο από αναγκαία.

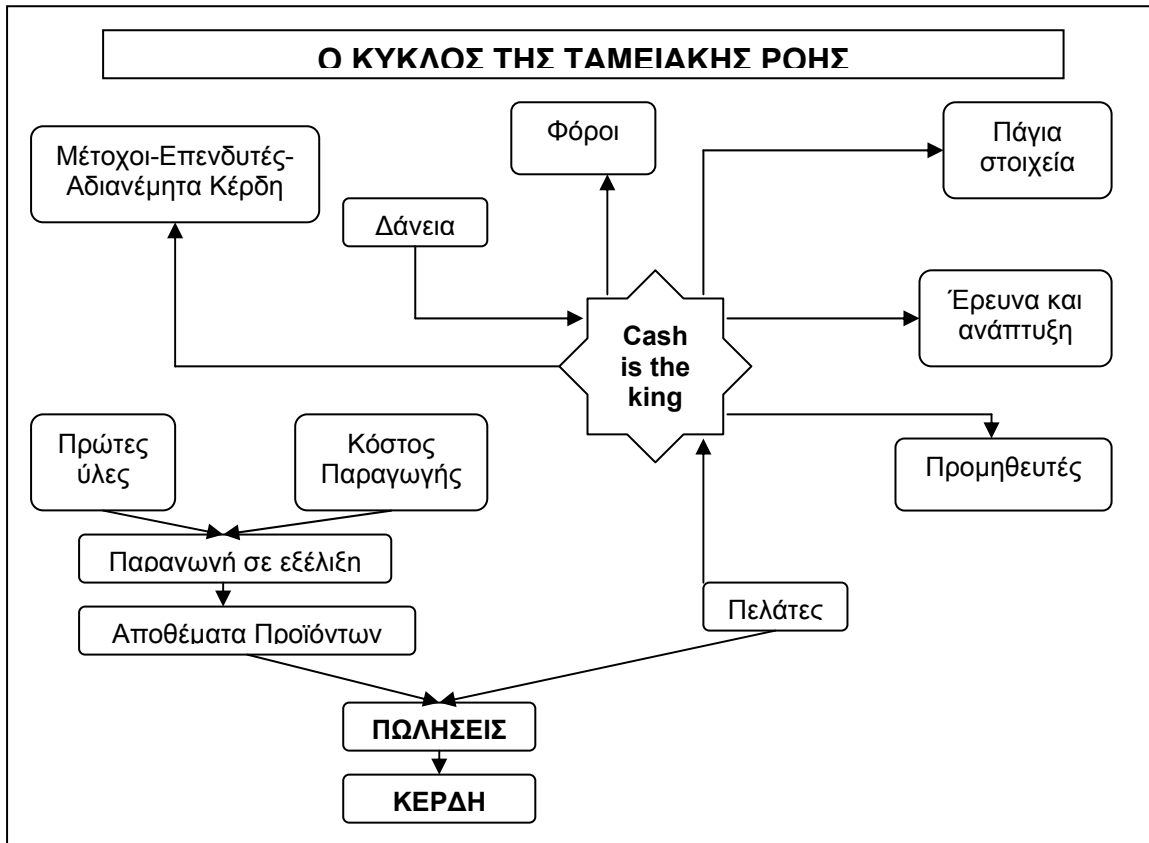
Συνεπώς η ζήτηση από τον επενδυτικό κοινό ολοένα και πιο άμεσων λογιστικών πληροφοριών και η σχετική απόφαση του FASB για την δημοσιοποίησή τους συνέβαλλαν στις σημαντικές αλλαγές που έλαβαν χώρα στην έννοια και το περιεχόμενο της Κατάστασης Ταμειακών Ροών. Έτσι στα πλαίσια των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αποτέλεσε το πρότυπο 7, που εκδόθηκε το 1992 και τέθηκε σε ισχύ το 1994. Βέβαια στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

(Η.Π.Α.) το πρότυπο είχε ενσωματωθεί ήδη από το 1987 μέσω του προτύπου SFAS 95.

3.2.1.2 ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Σκοπός του Προτύπου των Ταμειακών Ροών είναι η εμφάνιση πληροφοριών, σχετικά με τις μεταβολές στα ταμειακά ισοδύναμα μιας επιχείρησης, μέσω της κατάστασης ταμειακών ροών, κατατάσσοντας τις ταμειακές ροές της χρήσης σε ροές από επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Στην βάση της ουσίας του προτύπου αλλά και δεδομένου του παρακάτω κύκλου της Ταμειακής Ροής στην επιχείρηση η κατάσταση Ταμειακών Ροών διαπερνά και καταγράφει τις «μεταβολές» σε όλες τις λειτουργίες της επιχείρησης που επηρεάζουν τα ταμειακά διαθέσιμα.

Δεδομένου ότι οι αναγνώστες των οικονομικών καταστάσεων ενδιαφέρονται για το πώς η επιχείρηση δημιουργεί και χρησιμοποιεί τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα προκειμένου να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις της και να παράγει πλούτο τον οποίο χρειάζονται οι επενδυτές ως ανταμοιβή του ρίσκου που αναλαμβάνουν, η κατάσταση ταμειακών ροών αποκτά μεγάλο ενδιαφέρον ως μία από τις πέντε οικονομικές καταστάσεις που δημοσιεύονται με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Το Πρότυπο Νο 7, αντικατέστησε την Κατάσταση Μεταβολών της Χρηματοοικονομικής Θέσεως που είχε εγκριθεί τον Ιούλιο του 1977.

Οι επενδυτές εκτιμώντας την δυνατότητα της επιχείρησης να παράγει ταμειακά διαθέσιμα μέσα από το φάσμα των δραστηριοτήτων της είτε αυτές λέγονται επιχειρηματικές είτε επενδυτικές δραστηριότητες μπορούν να συγκρίνουν και να αποφασίσουν αν η

επιχείρηση είναι φερέγγυα και αξιόπιστη καθώς επίσης αν διαθέτει τα «ρευστά» διαθέσιμα προκειμένου να πραγματοποιήσει τις πολιτικές κερδοφορίας που υπόσχεται η διοίκηση. Οι ταμειακές ροές επιπλέον παρόλο που δεν υποκαθιστούν την σημαντικότητα των άλλων οικονομικών καταστάσεων λειτουργούν αρκετά συμπληρωματικά ως προς την πληροφόρηση και σε πολλούς χρήστες αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι των αναλύσεων τους καθώς δίνουν την δυνατότητα να πραγματοποιήσουν αναλύσεις με βάση την προεξόφληση των ταμειακών ροών και να συγκρίνουν αποτελέσματα με άλλες επιχειρήσεις του κλάδου.

3.2.1.3 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Στο πρότυπο καθώς και στις δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις που έχουν να κάνουν με τις ταμειακές ροές θα δούμε τους εξής ορισμούς:

Ταμειακά διαθέσιμα: είναι αυτά που αποτελούνται από μετρητά στο ταμείο της επιχείρησης και από καταθέσεις, που μπορεί να αναληφθούν άμεσα.

Ταμειακά ισοδύναμα: είναι οι βραχυπρόθεσμες, υψηλής ρευστότητας επενδύσεις, που είναι άμεσα μετατρέψιμες σε συγκεκριμένα ποσά ταμειακών διαθεσίμων και οι οποίες υπόκεινται σε ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής της αξίας τους.

Μια επιχείρηση χρειάζεται ταμειακά ισοδύναμα κυρίως για αντιμετώπιση αναγκών βραχυπρόθεσμου ορίζοντα. Μπορεί όμως και μια επένδυση να χαρακτηριστεί ως ταμειακό ισοδύναμο, αν είναι άμεσα μετατρέψιμη σε ταμειακό διαθέσιμο και δεν υπόκειται σε κίνδυνο μεταβολής της αξίας της δηλαδή όταν άμεσα σε διάστημα μερικών μηνών μπορεί να μετατραπεί σε ταμειακό δεδομένο. Οι συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις δεν αποτελούν ταμειακό ισοδύναμο εκτός της περίπτωσης προνομιούχων μετοχών που αγοράστηκαν σε σύντομο χρόνο από την λήξη τους και με συγκεκριμένη ημερομηνία εξαγοράς τους από τον εκδότη ή στην περίπτωση των τραπεζικών υπεραναλήψεων. Οι τραπεζικές υπεραναλήψεις συμπεριλαμβάνονται στα στοιχεία των ταμειακών διαθεσίμων και των ταμειακών ισοδυνάμων. Οι μεταξύ των ταμειακών ροών κινήσεις δεν αποτελούν ταμειακά διαθέσιμα ή ταμειακά ισοδύναμα αφού αποτελούν μέρος της ταμειακής διαχείρισης μιας επιχείρησης

μάλλον παρά μέρος των επιχειρηματικών, επενδυτικών και χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων της.

Ταμειακές ροές: νοούνται τόσο οι εισροές όσο και οι εκροές ταμειακών διαθεσίμων και ταμειακών ισοδυνάμων.

Επιχειρηματικές δραστηριότητες: είναι οι κύριες δραστηριότητες δημιουργίας εσόδων της επιχείρησης και άλλες δραστηριότητες που δεν είναι επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές.

Επενδυτικές δραστηριότητες: είναι η απόκτηση και η διάθεση μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων και άλλων επενδύσεων, οι οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται στα ταμειακά ισοδύναμα.

Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες: είναι οι δραστηριότητες που καταλήγουν σε μεταβολές στο μέγεθος και στη συγκρότηση του μετοχικού κεφαλαίου και του δανεισμού της επιχείρησης.

3.2.1.4 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Γίνεται λοιπόν σαφές ότι η κατάσταση ταμειακών ροών απεικονίζει τις ταμειακές ροές στη διάρκεια της περιόδου, χωρίζοντας τες σε επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Ενδείκνυται η κάθε επιχείρηση να παρουσιάζει τις ταμειακές ροές της από επιχειρηματικές, επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, με τρόπο γνήσιο και ξεκάθαρο.

Επιχειρηματικές δραστηριότητες

Οι ταμειακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες δείχνουν αν η επιχείρηση έχει δημιουργήσει αρκετές ταμειακές ροές για να αναπληρώσει τα δάνειά της, να διατηρεί την επιχειρηματική ικανότητά της, να κόβει μερίσματα και να πραγματοποιεί επενδύσεις χωρίς να δανείζεται. Θα λέγαμε δηλαδή ότι οι ταμειακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες προέρχονται κυρίως από τις βασικές δραστηριότητες της εκμετάλλευσης της επιχείρησης οι οποίες σύμφωνα με την δυναμικότητα τους δημιουργούν κέρδος.

Οι ταμειακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν:

- Εισπράξεις από την πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών.
- Εισπράξεις από δικαιώματα εκμετάλλευσης, αμοιβές, προμήθειες και άλλα έσοδα.
- Πληρωμές τοις μετρητοίς προς τους προμηθευτές αγαθών και υπηρεσιών.
- Πληρωμές τοις μετρητοίς προς εργαζομένους και για λογαριασμό τους.
- Εισπράξεις και πληρωμές τοις μετρητοίς μιας ασφαλιστικής επιχείρησης για ασφάλιστρα και αποζημιώσεις, συντάξεις και άλλες ασφαλιστικές παροχές.
- Πληρωμές τοις μετρητοίς ή επιστροφές φόρων εισοδήματος, εκτός αν μπορεί ειδικά να εξατομικευτούν ως χρηματοοικονομικές και επενδυτικές δραστηριότητες.
- Εισπράξεις και πληρωμές από συμβάσεις που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς.

Όταν η επιχείρηση πωλεί ένα πάγιο παρόλο που δημιουργείται ένα κέρδος ή μια ζημιά αυτό δεν μπορούμε να το συμπεριλάβουμε στις επιχειρηματικές δραστηριότητες γιατί απλά αποτελεί ένα έσοδο το οποίο δεν προέρχεται από την συνήθη λειτουργία της επιχείρησης και είναι καλύτερα να καταχωρηθεί σαν έσοδο από επενδυτικές δραστηριότητες. Όμως ταμειακές προκαταβολές και δάνεια που δίδονται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συνήθως κατατάσσονται ως επιχειρηματικές δραστηριότητες, δεδομένου ότι σχετίζονται με την κύρια δραστηριότητα δημιουργίας εσόδων αυτής της επιχείρησης.

Η επιχείρηση έχει την δυνατότητα από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο να εμφανίζει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες με δύο τρόπους:

- ✓ Με την Άμεση μέθοδο, στην οποία γνωστοποιούνται οι κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών τοις μετρητοίς.
- ✓ Με την Έμμεση μέθοδο, στην οποία το καθαρό κέρδος ή η ζημιά αναμορφώνεται με βάση τις επιδράσεις των συναλλαγών μη ταμειακής φύσης, των αναβαλλόμενων ή των δουλευμένων οργανικών εισπράξεων ή πληρωμών, όπως επίσης και των στοιχείων εσόδων ή εξόδων που συνδέονται με επενδυτικές ή χρηματοοικονομικές ταμειακές ροές.

Το πρότυπο προτείνει οι επιχειρήσεις να εμφανίζουν τις ταμειακές ροές από επιχειρηματικές δραστηριότητες χρησιμοποιώντας την άμεση μέθοδο. Η άμεση μέθοδος παρέχει πληροφορίες, που μπορεί να είναι χρήσιμες στην εκτίμηση μελλοντικών ταμειακών ροών και οι οποίες δεν είναι προσιτές με την έμμεση μέθοδο. Σύμφωνα με την άμεση μέθοδο, πληροφορίες για τις κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών τοις μετρητοίς μπορεί να αντλούνται από τα λογιστικά αρχεία της επιχείρησης καθώς και από την αναμόρφωση των πωλήσεων, του κόστους πωλήσεων και άλλων στοιχείων της κατάστασης λογαριασμού αποτελεσμάτων με βάση τις μεταβολές στα αποθέματα και στις απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους, αλλά μη ταμειακά στοιχεία και άλλα στοιχεία για τα οποία οι ταμειακές συνέπειες συνίστανται σε ταμειακές ροές επενδυτικής ή χρηματοοικονομικής φύσης.

Με την έμμεση μέθοδο, οι καθαρές ταμειακές ροές από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες προσδιορίζονται με την αναμόρφωση του καθαρού κέρδους ή ζημιάς με βάση τις επιδράσεις από τρεις παράγοντες. Αρχικά τις μεταβολές κατά την διάρκεια της περιόδου στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους. Επιπλέον από τα μη ταμειακά στοιχεία, όπως οι αποσβέσεις, οι προβλέψεις, οι αναβαλλόμενοι φόροι, τα μη πραγματοποιημένα κέρδη και ζημιές από ξένα νομίσματα, τα αδιανέμητα κέρδη συγγενών επιχειρήσεων και τα δικαιώματα της μειοψηφίας. Τέλος, από όλα τα στοιχεία για τα οποία οι ταμειακές συνέπειες συνίστανται σε ταμειακές ροές επενδυτικής ή χρηματοοικονομικής φύσης.

Επιπλέον, με την έμμεση μέθοδο μπορεί να παρουσιάζονται οι καθαρές ταμειακές ροές από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, εμφανίζοντας τα έσοδα και τα έξοδα, που απεικονίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων, καθώς και τις μεταβολές κατά την διάρκεια της περιόδου, στα αποθέματα και στις οργανικές απαιτήσεις και λογαριασμούς πληρωτέους.

Επενδυτικές δραστηριότητες

Οι ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες είναι σημαντικές γιατί αποτελούν την πηγή δημιουργίας μελλοντικών ταμειακών ροών. Παραδείγματα ταμειακών ροών από επενδυτικές δραστηριότητες είναι:

(α) Πληρωμές τοις μετρητοίς για την απόκτηση ενσώματων παγίων, άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων.

(β) Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων παγίων, άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών μακροπρόθεσμων περιουσιακών στοιχείων.

(γ) Πληρωμές τοις μετρητοίς για την απόκτηση συμμετοχών στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, χρεωστικών τίτλων άλλων επιχειρήσεων, καθώς και δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες (άλλες εκτός από πληρωμές τους μετρητοίς για μέσα που θεωρούνται ως ταμειακά ισοδύναμα ή για εκείνα που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς).

(δ) Εισπράξεις από πωλήσεις συμμετοχών στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων ή χρεωστικών τίτλων άλλων επιχειρήσεων, καθώς και δικαιωμάτων σε κοινοπραξίες (άλλες εκτός από τις εισπράξεις για μέσα που θεωρούνται ως ταμειακά ισοδύναμα και για εκείνα που κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς).

(ε) Ταμειακές προκαταβολές και δάνεια που δίδονται σε τρίτους (άλλα εκτός από προκαταβολές και δάνεια που δίδονται από ένα χρηματοπιστωτικό ίδρυμα).

(στ) Εισπράξεις από την εξόφληση προκαταβολών και δανείων, που είχαν δοθεί σε τρίτους (άλλες εκτός από προκαταβολές και δάνεια ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος).

(ζ) Πληρωμές τοις μετρητοίς για συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, για συμβάσεις δικαιωμάτων προαίρεσης (options) και συμβάσεις ανταλλαγών (swaps), εκτός αν οι συμβάσεις κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς ή οι πληρωμές τοις μετρητοίς κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

(η) Εισπράξεις από συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης και προθεσμιακές συμβάσεις, συμβάσεις δικαιωμάτων προαίρεσης (options) και συμβάσεις ανταλλαγών

(swaps), εκτός αν οι συμβάσεις κατέχονται για συναλλακτικούς ή εμπορικούς σκοπούς ή οι εισπράξεις κατατάσσονται στις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες.

Χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Ταμειακές Ροές από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες είναι:

(α) Εισπράξεις μετρητών από την έκδοση μετοχών ή άλλων συμμετοχικών τίτλων.

(β) Πληρωμές τοις μετρητοίς στους μετόχους ή εταίρους για να εξαγοραστούν ή να επιστραφούν οι μετοχές της επιχείρησης.

(γ) Εισπράξεις μετρητών από την έκδοση χρεωστικών ομολόγων, δανείων, γραμματίων, ομολογιών, ενυπόθηκων δανείων και άλλων βραχυπρόθεσμων ή μακροπρόθεσμων δανείων.

(δ) Εκταμιεύσεις για αποπληρωμή δανείων.

(ε) Πληρωμές τοις μετρητοίς του μισθωτή για τη μείωση του οφειλόμενου υπολοίπου χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Η επιχείρηση πρέπει να εμφανίζει ξεχωριστά τις κύριες κατηγορίες ακαθάριστων εισπράξεων και ακαθάριστων πληρωμών τοις μετρητοίς, που προέρχονται από επενδυτικές και χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, εκτός αν εμφανίζονται σε καθαρή βάση. Στην εφαρμογή των ταμειακών ροών θα δούμε πως μπορούμε να εντοπίσουμε τις αντίστοιχες ταμειακές ροές ανά είδος μέσα από το Λογιστικό Σχέδιο όπως τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

3.2.1.5. ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Πριν παρουσιάσουμε αναλυτικά την τεχνική κατάρτισης της κατάστασης ταμειακών ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα θα πρέπει να γίνει σαφές πως ορίζονται και ταξινομούνται οι μεταβολές που γίνονται στα κονδύλια που αξιοποιεί η Κατάσταση Ταμειακών Ροών. Πρώτα από όλα τα κονδύλια του Ενεργητικού όταν αυξάνονται δημιουργούν μια εκροή ενώ όταν μειώνονται δημιουργούν μια εισροή. Αντίθετα στο Παθητικό οι αυξήσεις σημαίνουν εισροές και οι μειώσεις των κονδυλίων σημαίνουν εκροές. Αυτό εξηγείται πολύ απλά με βάση τον αντικατοπτρισμό της συναλλαγής στο ταμείο της

επιχείρησης. Έτσι όταν μια επιχείρηση θα αυξήσει ένα στοιχείο του ενεργητικού της θα πρέπει να καταβάλει χρήματα από το ταμείο για την αποπληρωμή του. Άρα η εισροή ενός στοιχείου ενεργητικού θα σημάνει την εκροή μετρητών. Αντίστοιχα αν η επιχείρηση αποφασίσει να ρευστοποιήσει ένα στοιχείο του ενεργητικού θα εισρεύσουν μετρητά στο ταμείο, δηλαδή εκροή ενός στοιχείου ενεργητικού θα σημάνει εισροή μετρητών. Ίδιος συλλογισμός εξηγεί την μεταβολή των στοιχείων του παθητικού. Συνοπτικά θα κατηγοριοποιήσουμε τις μεταβολές που συμβαίνουν στους λογαριασμούς στο είδος της δραστηριότητας που ανήκουν:

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	
Εισροές	Εκροές
Εισπράξεις από πελάτες	Πληρωμές προμηθευτών
Εισπράξεις τόκων	Πληρωμές εργαζομένων
Εισπράξεις μερισμάτων	Πληρωμές εργαζομένων
Επιστροφές φόρων	Πληρωμές φόρων
Επιστροφές προμηθευτών	Προπληρωμές εξόδων
Εισπράξεις εσόδων επόμενων χρήσεων	Πληρωμές χρημα/κών μισθώσεων
Εισπράξεις αποζημιώσεων από τις ασφαλιστικές εταιρείες	Πληρωμές αποζημιώσεων και προστίμων

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Εισροές	Εκροές
Εισπράξεις από πωλήσεις παγίων	Πληρωμές για αγορές παγίων
Εισπράξεις από πωλήσεις συμμετοχών, χρεογράφων	Πληρωμές για αγορές συμμετοχών χρεογράφων & άλλων
Εισπράξεις χρεολυσίων χορηγηθέντων	Χορηγήσεις δανείων
Αποζημιώσεις ασφαλιστικών εταιριών για καταστραφέντα πάγια	Πληρωμές τόκων
	Προκαταβολές για αγορές παγίων

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Εισροές	Εκροές
Εισπράξεις από εκδόσεις μετοχών	Πληρωμές για αγορές μετοχών της επιχείρησης
Εισπράξεις από τραπεζικά Δάνεια	Πληρωμές χρεολυσίων τραπεζικών ή ομολογιακών δανείων
	Πληρωμές μερισμάτων

Γενικεύοντας θα μπορούσαμε να πούμε ότι τα κονδύλια ανάλογα με το αν ανήκουν στο ενεργητικό ή στο παθητικό αποτελούν αντίστοιχα εκροή ή εισροή.

Περιγραφή Κονδυλίου	Μεταβολή Κονδυλίου	Μεταβολή Ταμείου
Ενεργητικό	Αύξηση (+)	Εκροή
Ενεργητικό	Μείωση (-)	Εισροή
Παθητικό	Αύξηση (+)	Εισροή
Παθητικό	Μείωση (-)	Εκροή

Βάση της απλής αυτής λογικής θα μπορούσαμε να κατηγοριοποιήσουμε όλες τις κατά κάποιον τρόπο μεταβολές των κονδυλίων ενός ισολογισμού από την μια χρονιά στην άλλη όχι μόνο με βάση την αύξηση ή την μείωση αλλά και το ποιο είδος ταμειακής ροής επηρεάζουν.

Για μία πιο συνοπτική προσέγγιση των μεταβολών θα μπορούσαμε να πούμε τα εξής:

- ✘ Όταν το κυκλοφορούν ενεργητικό αυξάνεται αφαιρείται γιατί έχουμε έσοδα χωρίς ταμειακές εισροές ή ταμειακές εκροές χωρίς έξοδο.
- ✘ Όταν το κυκλοφορούν ενεργητικό μειώνεται προστίθενται, γιατί έχουμε ταμειακή εισροή χωρίς έσοδα αφού το έσοδο έχει πραγματοποιηθεί στην προηγούμενη χρήση και έξοδο χωρίς ταμειακή εκροή αφού το έξοδο το έχουμε προπληρώσει σε παρελθούσα χρήση.
- ✘ Όταν το βραχυχρόνιο παθητικό αυξάνεται προστίθενται, γιατί έχουμε έξοδα για τα οποία η ταμειακή εκροή θα συμβεί σε μεταγενέστερη χρήση, δηλαδή το έξοδο που διενεργήθηκε δεν πληρώθηκε αλλά οφείλεται, ή έχουμε προεισπράξει ένα έσοδο άρα έχουμε ταμειακή εισροή αλλά το έσοδο θα περιληφθεί στα αποτελέσματα επομένων χρήσεων.
- ✘ Όταν το βραχυχρόνιο παθητικό μειώνεται αφαιρείται, γιατί πραγματοποιήσαμε πληρωμές εξόδων της τρέχουσας χρήσης αλλά και εξόδων από παρελθούσες χρήσεις άρα ταμειακή εκροή ή γιατί εισπράξαμε έσοδα τα οποία μετατρέπονται σε έσοδα της χρήσης χωρίς ανάλογη εισροή, καθώς αυτή έχει πραγματοποιηθεί σ κάποια χρήση του παρελθόντος.

Η κατάρτιση λοιπόν της Κατάστασης Ταμειακών Ροών προσπαθεί να εντοπίσει την μεγένθυση των αποτελεσμάτων από την επιχειρησιακή λειτουργία η οποία δεν φαίνεται στο ταμείο. Με δεδομένο λοιπόν το γεγονός ότι το ταμείο μια χρονική στιγμή μπορεί να αντικατοπτρίζει τα αποτελέσματα της δραστηριότητας της επιχείρησης τα προηγούμενα χρόνια ή και ενδεχομένως κάποιο ήδη συμφωνημένο κομμάτι της μελλοντικής της δραστηριότητας θα λέγαμε ότι η διαδικασία της κατάρτισης ταμειακών ροών συντελεί σε αυτό μέσα από την στεγανοποίηση της ταμειακής λειτουργίας από την επιρροή των δεδουλευμένων (accruals). Αυτός είναι και ο λόγος που κατά κάποιο τρόπο τα κέρδη ενώ εμπειρέχουν και προσδίδουν πραγματική αίσθηση των μελλοντικών ταμειακών ροών δεν μπορούν να παρουσιάσουν ικανοποιητικά την πραγματικότητα των ταμειακών ροών στο παρόν. Η λογιστική των δεδουλευμένων λοιπόν έχει σαν σκοπό κατά κάποιο τρόπο να βρει

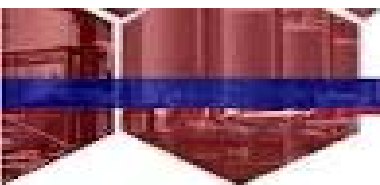

και να απομονώσει συναλλαγές που δεν αντικατοπτρίζουν την πραγματοποιημένη λειτουργία της επιχείρησης τον δεδομένο χρόνο του ισολογισμού. Υπάρχουν γενικά τέσσερις σημαντικοί τύποι συναλλαγών όπου η λογιστική αναγνώριση ενός εσόδου ή ενός εξόδου δεν συμπίπτει με αντίστοιχη ταμειακή κίνηση.

1. Πληρωμή ενός εξόδου την χρήση t και την αναγνώρισή του στην χρήση $t+1$. π.χ. Προπληρωμένοι μισθοί ή ενοίκια για υπηρεσίες που θα παραχθούν την επόμενη χρονιά.
2. Αναγνώριση ενός εξόδου την χρήση t και πληρωμή του την χρήση $t+1$. π.χ. Αγορά ενός μηχανήματος και πληρωμή του τον επόμενο χρόνο. Αγορές εμπορευμάτων επί πιστώσει με αποπληρωμή στον προμηθευτή την επόμενη χρονιά, κ.τ.λ.
3. Είσπραξη ενός εσόδου την χρήση t και αναγνώρισή του την χρήση $t+1$. π.χ. Προεισπραχθέντα ενοίκια για ακίνητα της επιχείρησης τα οποία η επιχείρηση εισέπραξε ως εγγύηση, προκαταβολές πελατών και άλλα.
4. Αναγνώριση ενός εσόδου την χρήση t και είσπραξή του την χρήση $t+1$ π.χ. Πώληση ενός παγίου με αποπληρωμή την επόμενη χρονιά. Πωλήσεις επί πιστώσει με αποπληρωμή την επόμενη χρονιά, κ.τ.λ.

Η προσπάθεια λοιπόν να εντοπισθούν να διαχωριστούν και να καταγραφούν οι συναλλαγές αυτές καθώς επίσης και να αναλυθούν στην κοινή βάση του ταμείου της επιχείρησης αποτελούν την μέθοδο κατάρτισης ταμειακών ροών. Για την κατάρτιση Ταμειακών Ροών σύμφωνα με το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 7 χρειαζόμαστε οπωσδήποτε τα εξής:

- Δύο συγκριτικούς ισολογισμούς, για τον υπολογισμό των μεταβολών που έχουν απέλθει από την αρχή έως το τέλος μιας χρήσης στους λογαριασμούς ενεργητικού, παθητικού και καθαρής θέσης.
- Την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.
- Την κατάσταση διάθεσης κερδών, καθώς σε αυτήν υπάρχουν πληροφορίες για ορισμένα έξοδα, όπως φόρους και αμοιβές οι οποίες είναι συνδεδεμένες με τα κέρδη, καθώς και τα μερίσματα χρήσης.

- Ορισμένα στοιχεία από το προσάρτημα τα οποία εμφανίζουν εισροές και εκροές διαθεσίμων, όπως οι αγορές και πωλήσεις παγίων, ή έσοδα τα οποία δεν σχετίζονται με εισροές διαθεσίμων, όπως διάφορα έκτακτα έσοδα.

Η τεχνική κατάρτιση των ταμειακών ροών με την άμεση ή την έμμεση μέθοδο θα μπορούσε να συνοψιστεί στα παρακάτω βήματα:

ΒΗΜΑ 1

ΑΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ		ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ	
Εισπράξεις από πελάτες (έσοδα ± μεταβολές λογ/σμών πελατών)	X	Καθαρό Κέρδος ΠΡΟ Φόρων	X
Πληρωμές σε προμηθευτές & προσωπικό (Κόστος Παλήσεων ± μεταβολές λογ/σμων αποθεμάτων, προμηθευτών, εργαζομένων)	(X)	Προσαρμογές ± για μη ταμιακά κονδύλια	
		Αποσβέσεις	X
		Προβλέψεις	X
		Συναλλαγματικές Διαφορές (μη πραγματοποιηθείσες)	X ή (X)
Αποθέσιμα και Ισοδύναμα Εκμετάλλευσης	X	Προσαρμογές ± για ταμιακά κονδύλια που αφορούν επενδυτικές ή χρηματοδοτικές δραστηριότητες	X
Τόκοι που πληρώθηκαν (έξοδο=λογισθέντες τόκοι-οφειλόμενοι τόκοι)	(X)	Κέρδος ή Ζημία από Πώληση Παγίων	X ή (X)
Φόρος Εισοδήματος που πληρώθηκε	(X)	Κέρδος ή Ζημία από Πώληση Τίτλων	X ή (X)
Έκτακτα Κονδύλια (όπ καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε)	X ή (X)	Κέρδος ή Ζημία από Πώληση Επενδυτικών Τίτλων	X ή (X)
		Τόκοι Πληρωτέοι (που καταχωρήθηκαν)	X
		Τόκοι Εισπρακτέοι (που καταχωρήθηκαν)	(X)
		Ροή μετρητών από επιχειρηματικές Δραστηριότητες πριν τις μεταβολές στο Κεφάλαιο Κίνησης	X
		Αύξηση στους πελάτες	(X)
		Μείωση στα αποθέματα	X
		Μείωση στους προμηθευτές	(X)
		Ροή μετρητών από επιχειρηματικές Δραστηριότητες	X
		Τόκοι που πληρώθηκαν (λογισθέντες οφειλόμενοι τόκοι)	(X)
		Φόρος Εισοδήματος που πληρώθηκε	(X)
		Λοιπά κονδύλια	X ή (X)
Καθαρή ροή μετρητών από Επιχειρηματικές Δραστηριότητες	X_{1α}	Καθαρή ροή μετρητών από Επιχειρηματικές Δραστηριότητες	X_{1β}

ΒΗΜΑ 2

ΑΜΕΣΗ & ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ	
Πληρωμές για αγορές παγίων στοιχείων	(X)
Εισπράξεις από πώληση παγίων στοιχείων	X
Τόκοι που εισπράχθηκαν	X
Μερίσματα που εισπράχθηκαν	X
Καθαρή ροή μετρητών από Επενδυτικές Δραστηριότητες	X₂

ΒΗΜΑ 3

ΑΜΕΣΗ & ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ	
Εισπράξεις από έκδοση κεφαλαίου (ονομαστική αξία+πέρ το άρπο)	X
Εισπράξεις από έκδοση ομολόγων	X
Αποπληρωμή μακροχρόνιων δανείων	(X)
Αποπληρωμή χρηματοδοτικών μισθώσεων	(X)
Μερίσματα που πληρώθηκαν	(X)
Καθαρή ροή μετρητών από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες	X₃

ΒΗΜΑ 4

ΑΜΕΣΗ & ΕΜΜΕΣΗ ΜΕΘΟΔΟΣ	
Καθαρή ροή μετρητών από Επιχειρηματικές Δραστηριότητες	X _{1α} ή X _{1β}
Καθαρή ροή μετρητών από Επενδυτικές Δραστηριότητες	X ₂
Καθαρή ροή μετρητών από Χρηματοδοτικές Δραστηριότητες	(X ₃)
Καθαρή αύξηση σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	X
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στην αρχή της περιόδου	X
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στο τέλος της περιόδου	X

3.2.2 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΑΠΟ ΤΟ 2007 ΈΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΕΛΛΑΣ)						
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟΥ Α.Ε.						
<u>Ποσά σε χιλ.Ευρώ</u>						
		ΕΤΑΙΡΙΑ				
	2007	2008	2009	2010	2011	
<u>Λειτουργικές δραστηριότητες</u>						
Κέρδη προ φόρων	208.412	99.356	130.406	126.621	177.076	
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για:						
Αποσβέσεις	45.919	47.849	50.648	60.707	71.415	
Προβλέψεις	3.896	(4.621)	(1.127)	3.397	(1.611)	
Συναλλαγματικές διαφορές	(36.091)	7.761	5.344	19.690	(1.486)	
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας	(4.500)	(1.386)	(979)	(2.511)	(4.142)	
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	37.038	32.878	16.645	54.416	29.828	
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή μεταβολές που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:						
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	(157.794)	106.210	(14.774)	(286.859)	(64.193)	
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(66.533)	116.985	(47.393)	(45.858)	(31.297)	
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	210.145	(52.681)	152.061	398.155	(312.405)	
Μείον:						
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(37.300)	(32.903)	(16.897)	(28.615)	(50.513)	
Καταβεβλημένοι φόροι	(35.803)	(43.260)	(16.688)	(49.076)	(41.289)	
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	<u>167.389</u>	<u>276.188</u>	<u>257.246</u>	<u>225.479</u>	<u>(204.029)</u>	
<u>Επενδυτικές δραστηριότητες</u>						
(Αύξηση) / μείωση συμμετοχής σε θυγατρικές και συγγενείς εταιρίες	(150)	(4.044)	(3.491)	(100.288)	(238)	
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων	(41.828)	(71.727)	(191.221)	(91.534)	(44.793)	
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων	0	0	2	487	1.752	
Εισπράξεις από πωλήσεις επενδύσεων	0	0	0	0	0	

Τόκοι εισπραχθέντες	1.285	1.168	167	499	2.622
Μερίσματα εισπραχθέντα	3.317	360	156	1.191	888
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(37.376)	(74.243)	(194.387)	(189.645)	(39.769)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	617.790	1.126.208	911.207	1.054.378	1.829.926
Εξοφλήσεις δανείων	(616.115)	(1.197.678)	(900.352)	(1.024.492)	(1.479.823)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(187)	(187)	(205)	(215)	(220)
Μερίσματα πληρωθέντα	(127.400)	(132.940)	(66.470)	(55.390)	(27.697)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(125.912)	(204.597)	(55.820)	(25.719)	322.186
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσεως (α) + (β) + (γ)	4.101	(2.652)	7.039	10.115	78.388
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσεως	6.533	10.634	7.982	15.021	25.136
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσεως	10.634	7.982	15.021	25.136	103.524

4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.

Κύρια Αποτελέσματα Χρήσης Ομίλου			
€ εκατ.	2009	2010	2011
Πωλήσεις	7424	8.477	9.308
Συγκρίσιμα κέρδη EBITDA	405	474	363
Καθαρά Κέρδη	199	180	114
Συγκρίσιμα Καθαρά Κέρδη	174	205	137
Συγκρίσιμα Καθαρά Κέρδη ανά μετοχή (€)	0,57	0,67	0,45
Μέρισμα ανά μετοχή (€)	0,45	0,45	0,45

Κύρια Αποτελέσματα Χρήσης Ομίλου			
€ εκατ.	2009	2010	2011
Πωλήσεις	7424	8.477	9.308
Συγκρίσιμα κέρδη EBITDA	405	474	363
Καθαρά Κέρδη	199	180	114
Συγκρίσιμα Καθαρά Κέρδη	174	205	137
Συγκρίσιμα Καθαρά Κέρδη ανά μετοχή (€)	0,57	0,67	0,45
Μέρισμα ανά μετοχή (€)	0,45	0,45	0,45

Δεδομένου ότι ο τρόπος εύρεσης των αριθμοδεικτών και των καταστάσεων ταμειακών ροών, καθώς και η κατανόηση των αποτελεσμάτων τους αναλύθηκαν στην ανωτέρω εταιρία (Μοτορ Οίλ), για την δεύτερη εταιρία μας κάνουμε μια απλή απεικόνιση της οικονομικής της κατάστασης και θα προχωρήσουμε άμεσα στην εύρεση των αντίστοιχων αριθμητικών αποτελεσμάτων.

4.1 ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.

Η αποδοτικότητα της επιχείρησης μετράται σύμφωνα με την ανταμοιβή των επενδυτών – μετόχων και των πιστωτών για τα κεφάλαια που έχουν επενδύσει και για τους κινδύνους που έχουν αναλάβει και αντανακλά την ικανότητα της να πραγματοποιεί κέρδη. Αναφέρονται από τη μια στις σχέσεις κερδών και απασχολούμενων στην επιχείρηση κεφαλαίων και από την άλλη στις σχέσεις κερδών και πωλήσεων. Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας δείχνουν πόσο αποτελεσματικά λειτούργησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια μιας ή και περισσότερων χρήσεων.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ Α.Ε.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Περιθώριο Μεικτού Κέρδους	7%	~	7%	6%	4%
Περιθώριο Καθαρού Κέρδους	3%	~	2%	2%	1%
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων	13%	~	8%	8%	5%
Αποδοτικότητα Συνολικών Κεφαλαίων	7%	~	4%	3%	2%

Δείχνουν την ικανότητα μίας επιχείρησης να δημιουργεί κέρδη, τα οποία θα ικανοποιούν τους μετόχους, τους πιστωτές, τη διοίκηση και τους εργαζόμενους.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Αποθεμάτων	62,05	36,5	69,35	65,7	40,15
Ταχύτητα Είσπραξης Απαιτήσεων	43,8	25,55	43,8	32,85	36,5
Ταχύτητα Πληρωμής Υποχρεώσεων	54,75	54,75	105,85	105,85	109,5
Ταχύτητα Κυκλοφορίας Ενεργητικού	2,5	2,44	1,48	1,47	1,53

Η ικανότητα δημιουργίας κερδών ενδιαφέρει τους μετόχους, τους πιστωτές, τη διοίκηση και γενικά τους εργαζόμενους της επιχείρησης. Οι μέτοχοι ενδιαφέρονται να γνωρίζουν την αποδοτικότητα της επιχείρησης είτε γιατί επιθυμούν την αύξηση, είτε τη μείωση ή ακόμα και να διατηρήσουν σταθερές τις μετοχές τους, καθώς αυξήσεις της αποδοτικότητας της επιχείρησης σχετίζονται με αυξήσεις του πλούτου των μετοχών.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑΣ 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων	13%	~	8%	8%	5%
Αποδοτικότητα Ενεργητικού	5,36%	~	1,53%	8,75%	4,08%
Κέρδη / Μετοχή	0,92	~	0,53	0,5	0,37
Περιθώριο Μεικτού Κέρδους	7%	~	7%	6%	4%
Περιθώριο Καθαρού Κέρδους	3%	~	2%	2%	1%

4.2 ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΤΗΣ Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2007-2011

	2007	2008	2009	2010	2011
<u>Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες</u>					
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	289776	585317	139353	654331	658656
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος	-	-165609	-5196	-1425	-23945
<u>Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες</u>	289776	419708	134157	652906	634711
<u>Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες</u>					
Αγορές ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	-117111	-248470	-524617	-676754	-649983
Πωλήσεις ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	-	1323	-	-	142
Πωλήσεις δικαιωμάτων έρευνας και παραγωγής	-	124450	-	-	-
Εισπραχθείσες επιδοτήσεις	200	925	3899	131	-
Μερίσματα εισπραχθέντα	13383	16655	18448	11844	14312
Τόκοι Έσοδα	9900	12135	10201	4273	13649
Συμμετοχές σε (αύξηση) / μείωση κεφαλαίου συνδεδ. Επιχειρήσεων	-9606	-1439	-674	6230	13214
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	-182	-	-	-20	-
<u>Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες</u>	-103416	-94421	-492743	-654296	-608666
<u>Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες</u>					
Τόκοι Έξοδα	-33672	-33879	-25121	-37024	-36612
Μερίσματα πληρωθέντα σε μετόχους της εταιρείας	-130963	-152837	-137901	-137369	-85067

Αγορές χρηματοοικονομικών στοιχείων διακρατούμενων ως τη λήξη	-	-	-	-167968	167968
Καθαρές ταμειακές ροές από μακροπρόθεσμα δάνεια	-7134	-427285	-1278270	-324542	-1015999
Καθαρές ταμειακές ροές από βραχυπρόθεσμα δάνεια	-21414	778239	1412776	762253	1281179
<u>Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες</u>	-193183	164238	-28516	95350	311469
<u>Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα</u>	-6823	489525	-387102	93960	337515
<u>Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή του έτους</u>	37878	26815	520232	127809	220000
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	-4240	3892	-5321	-1769	5767
Αύξηση / (Μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	-6823	489525	-387102	93960	337515
<u>Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος του έτους</u>	26815	520232	127809	220000	563282

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ύστερα από έναν λεπτομερή προσδιορισμό, ανάλυση και σύγκριση των αριθμητικών τιμών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των δύο εταιριών, με τις οποίες ασχοληθήκαμε στην παρούσα εργασία, μας απομένει να βγάλουμε τα δικά μας συμπεράσματα για την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα αυτών των δύο εταιριών. Απώτερος σκοπός είναι να καταλήξουμε στο ποια από τις δύο αυτές εταιρίες διύλισης πετρελαίου, οι οποίες θεωρούνται οι κυρίαρχες στον ελλαδικό χώρο, κατέχει δικαιωματικά τα πρωτεία στον κλάδο τους.

Αρχικά θα πρέπει να τονισθεί πως η κάθε εταιρία λειτούργησε σε εξαιρετικά επίπεδα ισορροπίας τα τελευταία πέντε(5) έτη με εξαίρεση την χρονιά του 2008 που αποτέλεσε για την Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. μία αρκετά δύσκολη χρονιά δεδομένου ότι παρουσίασε ζημιές. Η κατάσταση αυτή καθυστέρησε την εξελικτική πορεία της εταιρίας η οποία καλείται την επόμενη χρονιά να καλύψει το «χαμένο έδαφος» και θα τα καταφέρει.

Αναλυτικότερα, με γνώμονα τους αριθμοδείκτες που παρουσιάστηκαν στα κεφάλαια 3 και 4 καταλήγουμε στα εξής:

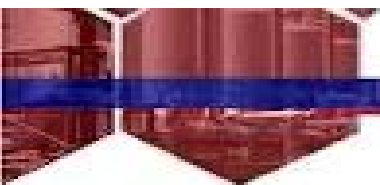
- 📌 Ως προς τους δείκτες **αποτελεσματικότητας** οι δύο εταιρίες κινούνται στα ίδια επίπεδα. Επομένως είναι το ίδιο ικανές να ανταποκριθούν στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις τους, να διευθετήσουν το σύστημα πιστώσεών τους και παράλληλα να διακρίνονται για την ομαλή λειτουργική τους δραστηριότητα.
- 📌 Εν συνεχεία οι τιμές **αποδοτικότητας** αποδίδονται με μεγάλη διαφορά στην Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) η οποία αποδεικνύεται ικανότερη όλων να διαχειριστεί την τιμή των προϊόντων της, πράγμα που την καθιστά την ανταγωνιστικότερη εταιρία διύλισης πετρελαίου εντός των συνόρων μας.

- Τέλος κάνοντας λόγο για **επενδύσεις** και αξιοποίησης περιουσιακών στοιχείων καταλήγουμε για μια ακόμη φορά στην εταιρία Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) με ειδοποιό διαφορά στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της (δείκτες κερδοφορίας).

Παρόλα αυτά για την Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε. δεν μπορούμε να εκφράσουμε αρνητική άποψη διότι οι δείκτες της δεν έπεσαν κάτω από τα επιτρεπτά όρια. Επίσης πρέπει να τονιστεί πως δεν έχουν συμπεριληφθεί όλα τα αντικείμενα δραστηριότητας των αντίστοιχων ομίλων των δύο εταιριών, πράγμα που θα μπορούσε να ανατρέψει αρκετά συμπεράσματα.

Θα ήταν παράληψή μας να μην αναφέρουμε ότι παρόλη την υψηλή ζήτηση πετρελαίου παγκοσμίως τα κοιτάσματα όλο και μειώνονται και η παγκόσμια αγορά θα αναγκαστεί να στραφεί σε εναλλακτικές, νέες πηγές ενέργειας.

Διυλιστήρια της Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Α.Ε.

Διυλιστήρια της Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

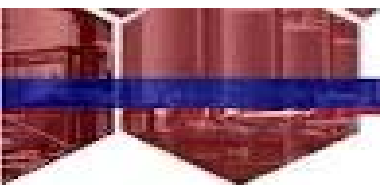

- « Ανάλυση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων », Κάντζος Κωνσταντίνος, Εκδόσεις INTERBOOKS.
- Επίσημος ηλεκτρονικός ιστότοπος της εταιρίας Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε. (http://www.moh.gr/Home.aspx?a_id=256)
- Επίσημος ηλεκτρονικός ιστότοπος του Χρηματιστηρίου Αθηνών Α.Ε.
(<http://www.ase.gr/content/gr/Companies/ListedCo/Profiles/profile.asp?Cid=874>)
- Τελευταίο καταστατικό της εταιρίας Μοτορ Οϊλ (Ελλάς) Διυλιστήρια Κορίνθου Α.Ε.
([http://www.moh.gr/media/PDF_inside_texts/Etairiky_diakivernisy/Company%20Memorandum%20\(Gr\).pdf](http://www.moh.gr/media/PDF_inside_texts/Etairiky_diakivernisy/Company%20Memorandum%20(Gr).pdf))
- Βλάχος Χρήστος, Λουκά Λουκάς , (2007), Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα 2007, 4^η έκδοση, Global Training
- Grant Thornton, Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα IFRS, Αναλυτική Παρουσίαση (2004)
- Σακέλλης Εμμανουήλ (2005), «Σύνταξη οικονομικών καταστάσεων των Δ.Λ.Π. με βάση το Ε.Γ.Λ.Σ.»
- Νιάρχος Νικήτας (2004), «Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων»
- Φράγκος Παναγιώτης (2011), « Ανάλυση και εφαρμογή των Ταμειακών Ροών με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και η επίδρασή τους στις αποδόσεις των μετοχών (<http://hdl.handle.net/10889/5039>)
- BBC News – sait – (<http://news.bbc.co.uk/2/hi/business/7090664.stm#reserves>)

Petrostrategies, Inc.

(http://www.petrostrategies.org/Links/Worlds_Largest_Oil_and_Gas_Companies_Sites.htm)

- <http://www.hellenic-petroleum.gr/online/index.aspx>
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Petroleum>

- http://oil-evolution.blogspot.gr/2007/10/blog-post_19.html
- http://www.symbolos.gr/index.php?option=com_k2&view=item&id=1490:μια-σύντομη-ιστορική-αναδρ
- http://www.eoearth.org/article/Petroleum_history,_United_States
- http://www.gatzoli.gr/2010/12/blog-post_3686.html
- <http://www.geohelp.net/world.html>
- <http://www.enviroliteracy.org/article.php/1124.html>
- <http://www.petroleumhistory.org/>
- http://mathainoumeellinikiistoria.blogspot.gr/2011/07/blog-post_25.html
- <http://technology.catalysis.gr/ChemicalTechnology/PetroHis.htm>
- http://oil-evolution.blogspot.gr/2007/10/blog-post_2582.html
- http://www.inegsee.gr/pdxb/Them/Them1/Petr/Greece/THEM1_a3.html
- <http://www.neo.gr/website/ergasiamathiti/96.htm>
- www.thebest.gr
- www.csrhellas.org
- www.wiw.gr
- <http://www.inews.gr/39/ellinika-petrelaia-schedio-symvasis-sygchonefsis-me-petrola.htm>
- <http://www.kerdos.gr/default.aspx?id=1070193&nt=103>
- <http://www.protothema.gr/economy/article/?aid=70261>
- <https://elpegr.wordpress.com/category/>
- <http://www.psxm-tkdm.gr/component/content/article/19-edeltio/82-satamekordelio>
- <http://www.kritonarsenis.gr/actions/view/%CE%B3%CE%B5%CE%B9%CF%84%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CE%B2%CE%B9%CE%BF%CE%BC%CE%B7%CF%87%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CF%8E%CE%BD>
- <http://www.vrahokipos.net/paivani/ergatika%20atyximata.htm>
- <http://lyk-aign.att.sch.gr/PERIBALO/galperiex.htm>

- <http://www.eia.gov/petroleum/>
- http://www.need.org/needpdf/infobook_activities/ElemInfo/PetroE.pdf
- http://en.wikipedia.org/wiki/Petroleum_ether
- http://en.wikipedia.org/wiki/Petroleum_ether

Ευχαριστήρια

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά την κ. Ροδοσθένους για την βοήθειά της και τον χρόνο που αφιέρωσε για την οργάνωση και ολοκλήρωση της παρούσας εργασίας. Παράλληλα να πούμε ένα μεγάλο «ευχαριστώ» στην κ. Ιμπριξή και τον κ. Γκούμα που αποτέλεσαν την επιτροπή από την οποία έγινε η εξέταση της πτυχιακής μας εργασίας,

